

Fotó: Merényi Zita

Hálát adtak, áldást kaptak

A szerelmesek miséjét ünnepelték az országúti ferences templomban

Szent Bálint vértanú püspök emléknapiján, február 14-én ismét a budai Országúti ferences templom adott otthont azoknak a házasság- és jegyespároknak, együtt járóknak, szerelmeseknek, akik szentmise keretében adtak hálát egymásért Istennek.

A Családok Jézusban közösség teremtetten a hagyományt, hogy a Házasság Hetéhez kapcsolódóan, Valentin-nap környékén a házasságok és az együtt járók szentmisén emlékeznek Bálint püspökre, a szerelmesek védőszentjére, és hálát adnak Istennek szerelmükért, párjukért. A misét Lendvai Zsolt plébános mutatta be, szentbeszédet Gorove László állandó diakónus mondott, aki feleségével, Krisztinával a Családok Jézusban közösség magyarországi vezetője.

Korábban értem a templomhoz, bent még csak néhányan ültek a padokban. A legtöbbször fiatalok, de jöttek idősebbek is. Kimentem hát a templom elé, ott várok. Egy lány izgatottan telefonált. A beszélgetésből

kiderült: azért aggódott, hogy párja, aki munkából jön, mikor ér a templomhoz. Egy másik pár kedvesen, kicsit részvevő arccal mosolygott rám – talán azt gondolták, hogy egymagam vagyok kénytelen ünnepelni a szerelmesek miséjét. Mosolyukat viszonzva szóba elegyedtem velük. Egy éve házasság, másodszor jöttek el a misére, tavaly még csupán „együtt járók” voltak. Elárulták, hogy a látszat csal, mert nem ketten, hanem hárman érkeztek a szertartásra. Azt is megtudtam tőlük, hogy az egyetemen ismerkedtek meg egymással, többször ültek egymás mellett a szemináriumokon, s végül két év után merete meghívni a fiú egy társaságba azt, aki már régóta tetszett neki. Nevetve mesélték: kiderült, hogy kölcsönös volt a vonzalom.

Az érkező fiatal párokat figyelve saját ifjúságom emlékei ébredtek fel bennem. Emlékeim szerint óvodáskoromtól kezdve mindig „szerelmes” voltam. Nyolcadikos lettem, amikor egy hetedik lány különösen megtetszett nekem.

(Folytatás a 3. oldalon.)

**Józan szavak
a koronavírusról**
Kerekasztal-beszélgetés
a Pázmány Péter
Katolikus Egyetemen
5. oldal

**Jobb fényt gyűjtani,
mint szidni
a sötétséget**
Varga László püspök
írása, II. rész
11. oldal

**„Az élet himnuszát
akartam énekelni”**
Csak a szemét tudja
mozgatni az olasz Paolo
12. oldal

Prófétai felelősséggel

Konferencia Budapesten az MKPK szociális körleveleiről

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia 2019-ben kiadott szociális körleveleiről rendeztek konferenciát február 12-én a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Jog- és Államtudományi Karának Szent II. János Pál pápa dísztermében. Jelen volt Terenyák Csaba egri érsek és Palánki Ferenc debreceni-nyíregyházi megyéspüspök. A tanácskozás levezető elnöke Kuzmányi István, a Magyar Kurír főszerkesztője volt.

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) 2019. november 13-án, *Megújulás a szeretetben* címmel kiadott körlevele napjaink meghatározó társadalmi és erkölcsi problémáit tekintette át, míg a december 28-án, *A megfogant élet védelme* címmel kiadott körlevel az emberi élet védelmének fontosságát hangsúlyozta.

Michael August Blume SVD érsek, Magyarország apostoli nunciusa a köszöntőjében hangsúlyozta, hogy a két körlevelet a Budapesten rendezendő Nemzetközi Eucharisz-

tikus Kongresszus jelmondata, a „Minden forrásom belőled fakad” jegyében adták ki. A harminc évvel ezelőtti rend-

szerváltás ellenére jelen van életünkben a hajléktalanság, a szegénység; sokan az országot is elhagyják.

(Folytatás a 7. oldalon.)

Házassági krízisek és megküzdési lehetőségek

A Házasság Hete keretében a házasság szakaszairól, kríziseiről és örömeiről tartott előadást Papp Miklós görögkatolikus lelkész február 13-án, az Apor Vilmos Katolikus Főiskola (AVKF) budapesti kampuszán.

Az Apor Akadémia idei első alkalmán Kocsis Gyula István, az AVKF budapesti kampuszának igazgatója a bevezetőben felhívta a figyelmet a válások növekvő arányára, valamint arra, hogy a házastársi kapcsó-

latok felbomlásakor a gyerekek járnak a legrosszabbul, sok esetben életük végéig viselik a sebeket és a negatív példa következményeit.

Előadásában Papp Miklós hangsúlyozta, hogy a házasság, éppúgy, mint a párok élete, szakaszokra osztható. Számos válás éppen egy-egy életszakaszváltáshoz kapcsolódik. Pedig ezekre a krízishelyzetekre nem a válás a megfelelő válasz, hanem a türelem, ami a következő életszakaszba való átlépéshez, az új helyzet megtanulásához szükséges.

(Folytatás a 8. oldalon.)

Ha segíteni tudsz, kötelességed cselekedni

*Gyöngyössy Bence és Kabay Barna
Béres Józsefről*

Száz évvel ezelőtt, 1920. február 7-én született Béres József, a róla elnevezett csepp feltalálója. A centenáriuma időről időre február 5-én este hatalmas érdeklődés mellett mutatták be Budapesten, az Uránia Nemzeti Filmszínházban A feltaláló című, életét bemutató filmet. Gyöngyössy Bence rendezővel és Kabay Barna producerrel beszélgettünk.

Hogyan született meg Önökben az ötlet, hogy filmet készítsenek Béres Józsefről?

Gyöngyössy Bence: Évtizedek óta foglalkoztat bennünket ez az izgalmas, példamutató történet. Emlékszem, hogy gyermekkoromban otthon milyen gyakran hangzott el Béres József neve. (Gyöngyössy Bence édesapja Gyöngyössy Imre filmrende-

Fotó: Lambert Átilia

ző és költő volt, édesanyja Petényi Katalin, A feltaláló egyik forgatókönyvírója és művészeti konzultánsa – B. D.) Sok érdekes ember megfordult nálunk, és fogalom volt a Béres név. Bennem sokáig nem is kapcsolódott össze Béres József alakja a cseppekkel. Ot-hat évvel ezelőtt Kabay Barna és édesanyám kiváló dokumentumfilmet készített Béres József életéről, és attól kezdve intenzíven foglalkoztam a játékfilm gondolatával.

(Folytatás a 9. oldalon.)

A másíknak helyet kell kapnia a szívemben, tudnom kell sírni miatta!

Február 12-én a Szentatya a sírókról szóló szakasszal folytatta katekézissorozatát a boldogmondásokról. A sírásnak azt a pozitív vonását emelte ki, hogy megnyit az Úrral és a felebarátainkkal való mindig új kapcsolatra. Ferenc pápa lefordított katekézisést teljes terjedelmében közreadjuk.

Kedves testvérek, jó napot kívánok!

Útnak indultunk a boldogmondások világába, és ma a másodikkal foglalkozunk: Boldogok, akik sírnak, mert majd vigasztalást nyernek (Mt 5,4).

A görög nyelv, melyen az evangéliumot írták, ezt a boldogmondást nem passzív igével fejezi ki – a boldogok ugyanis nem elszenvedik ezt a sírást –, hanem aktív igével: „emészti magukat”; sírnak, de belülről. Olyan magatartásról van szó, amely központi jelentőségűvé vált a keresztény lelkiiségben, és amelyet a sivatagi atyák, a történelem első monasztikus szerzetesei „penthosznak” hívtak, vagyis olyan belső fájdalomnak, amely megnyit az Úrral és a felebaráttal való kapcsolatra; új kapcsolatra nyit meg az Úrral és a felebaráttal.

Ennek a sírásnak, a Szentírásban, két oka lehet. Az első: sírunk valaki halála vagy szenvedése miatt. A másik: a bűnt siratjuk – saját bűnünket –, amikor vérzik a szívünk a miatti fájdalomában, hogy megsértettük Istent és felebarátunkat. Tehát olyannyira szeretjük a másikat, hogy hozzá való kapcsolódásunkban még a fájdalom is osztozunk. Vannak emberek, akik távolságot tartanak, egyet hátrálpórnak; pedig fontos, hogy másik helyet kapjon a szívünkben!

Gyakran beszéltem a könyvek adományáról és annak értékességéről. Vajon lehet-e szeretni rideg szívvel? Vajon szerethetünk-e csak a szerep-körünk miatt, kötelességből? Természetesen nem. Vannak sírók, akiket vigasztalunk kell, de néha akadnak vidámak, akiket el kell keseríte-

nünk; fel kell ébreszteniünk azokat, akiknek kőszíve van, és elfelejtették, hogyan kell sírni. Aztán fel kell ráznunk olyan embereket is, akiket nem érint meg mások fájdalma.

A gyász például egy keserű út, de hasznos lehet ahhoz, hogy felnyissa a szemünket minden ember életére, szent és helyettesíthetetlen értékére – és akkor tudatosodik bennünk, mennyire rövid az idő.

Ennek a paradox boldogmondásnak van egy második jelentése is: sírni a bűn miatt.

Itt különbséget kell tennünk: van, aki mérgeződik, mert hibázott. Ez azonban gőg! Ezzel szemben vannak olyanok, akik sírnak rossz cselekedetük miatt, az elmulasztott jó, az Istennel való kapcsolat elárulása miatt. Ezt a sírást az okozza, hogy nem szeretünk; azért fakad fel belőlünk, mert szívünkön viseljük mások életét. Ebben az esetben azért sírunk, mert nem felelünk meg az Úrnak, aki annyira szeret bennünket; és elszomorít bennünket, ha arra gondolunk, hogy nem tettünk

meg valami jót – ez a bűn jelentése. Az ilyen emberek tehát azt mondják: „Megbántottam azt, akit szeretek”, és ez a könnyhullatásig fáj nekik. Legyen áldott Isten, ha hullani kezdenek ezek a könnyek!

Ez a hibáinkkal való szembenézés témája. Nehéz, de életbevágó feladat. Gondoljunk csak Szent Péter sírására, amely új és sokkal igazabb szeretetre vezet: megtisztító, megújító sírás. Péter Jézusra tekintett, és sírásban tört ki: a szíve megújult. Júdással ellentétben, aki nem tudta elviselni, hogy hibát követett el, és – szegény – öngyilkos lett. A bűn megértése Isten ajándéka, a Szentlélek műve. Mi, egyedül, nem értjük a bűnt. Ez kegyelem, melyet kérünk kell. „Úram, add meg, hogy megértsem a rosszat, amit tettem vagy tehetek!” Ez ropant nagy ajándék, és miután ezt megértettük, jön a megbánással együtt járó sírás.

Az egyik első szerzetes, szíriai Szent Efrém azt mondja, hogy kimondhatatlanul szép a könnyek áztatta arc (vö.

Aszketikus beszéd). A bűnbánat szépsége, a sírás szépsége, a töredelem szépsége! Mint mindig, a keresztény élet legjobb kifejeződése az irgalmaság. Bölcs és boldog az, aki elfogadja a szeretethez kapcsolódó fájdalmat, mert megkapja a Szentlélek vigasztalását, aki Isten gyengédsége, aki megbocsát és jó útra térít. Isten mindig megbocsát: ezt ne felejtjük el! Isten mindig megbocsát, a legsúlyosabb bűnket is megbocsátja, mindig! A probléma bennünk van, akik belefáradunk bocsánatot kérni, magunkba zárkozunk,

és nem kérünk bocsánatot. Ez a probléma; de ő készen áll, hogy megbocsásson!

Ha mindig szem előtt tartjuk, hogy Isten „nem bűneik szerint bánik velünk, és nem vétkeink szerint fizet vissza” (Zsolt 103,10), akkor irgalmasan és együttérzőn élünk, és a szeretet jelen van bennünk.

Adja meg nekünk az Úr, hogy túláradoan szeressünk, hogy szeressünk a mosolyunkkal, a közelségünkkel, a szolgálatunkkal és a sírásunkkal is!

**Fordította: Tózsér Endre SP
Fotó: Vatican News**

Dráma és titok

Közzétették Ferenc pápa Querida Amazonia színódus utáni apostoli buzdítását

Querida Amazonia... – A szeretett Amazónia teljes tiündöklésében, drámájában és titkában megmutatja magát a világnak – így kezdődik Ferenc pápa színódus utáni buzdítása, amelyet február 12-én délben tettek közzé.

Az első részben (2–4. pont) a Szentatya kifejti a buzdítás lényegét. A szöveg sok utalást tartalmaz az amazóniai vidék püspöki konferenciáinak dokumentumaira és a térség költőinek verseire is. Buzdításában Ferenc pápa leírja mindazt, amit a színódus „kiváltott belőle”, ugyanakkor „sem helyettesíteni, sem megismételni” nem akarja a záródokumentumot, amit olvasásra ajánl mindenkinek. Az egész Egyház „gazdagodhat általa és impulzusokat meríthet belőle”, és az amazóniai helyi egyháznak „alkalmaznia kell” mindazt, amit a záródokumentum tartalmaz.

Az 5–7. pontban a pápa az „Amazonas-medencével kapcsolatos álmairól” beszél. Amazónia sorsa mindenki számára fontos, hiszen ez a föld a miénk is. „Négy nagyszabású álmot” fogalmaz meg a Szentatya. Az első az, hogy Amazónia „harcoljon a legszegényebbek jogaiért”. A második az, hogy „védjék meg a térség kulturális gazdagságát”. A harmadik az, hogy őrizték meg Amazónia „ellenállhatatlan természeti szépségét”, a negyedik pedig az, hogy a keresztény közösségek „képesek legyenek elköteleződni és megerősödni Amazóniában”.

A Querida Amazonia első fejezete az úgynevezett „társadalmi álmommal” foglalkozik (8.). Hangsúlyozza, hogy a „valóban ökológiai hozzáállás a társadalmat is érinti”. Nem elég tehát a környezet megőrzésével foglalkozni. „Igazságtalanságról és bűncselekményről” beszél Ferenc pápa (9–14.), emlékeztetve arra, hogy már elődje, XVI. Benedek is szót emelt „az amazóniai környezeti pusztítás” el-

len. Az őslakos népek „ki vannak szolgáltatva” a helyi és a külső erőnek egyaránt. Az olyan gazdasági műveletek, amelyek növelik a pusztítást, szaporítják a gyilkosságokat, erősítik a korrupciót, megérdemlik, hogy „igazságtalannak és bűncsele-

nyének ad hangot, hogy Amazóniában elindul a „társadalmi párbeszéd”, elsősorban a „legutolsókkal”, hogy „az ő hangjuk legyen a legerősebb”.

A harmadik fejezet a pápa „ökológiai álma”, amely konkrétan kap-

ménynek” minősítsük őket. Ferenc pápa II. János Pállal együtt vallja, hogy a globalizációnak nem szabad új gyarmatosítássá válnia.

Ekkora igazságtalanság láttán „fel kell habórodnunk, és bocsánatot kell kérnünk” (15–19.). A „szolidaritás és a fejlődés hálózatát” kell kiépíteni, amely mindenki elkötelezettségét igényli, a politikai vezetőket is. A „közösségi szellemről” szólva (20–22.) a Szentatya figyelmeztet, hogy az őslakos népek emberi kapcsolatait „áthátja az őket körülvevő természet”, ezért gyökereiket vesztik, ha „arra kényszerülnek, hogy a városokba költözzenek”. Az első fejezet végül a „silány oktatással” (23–25.), valamint a „társadalmi párbeszéd” foglalkozik (26–27.). A korrupció megmérgezi az államot és annak intézményeit. A pápa annak a remé-

csolódik a Laudato si’ kezdetű enciklikájához. A bevezetőben (41–42.) hangsúlyozza, hogy az Amazonas-medencében élő ember szoros kapcsolatban áll a természettel. Úgy vagyunk gondjainkba testvéreinket, ahogyan az Úr gondot visel ránk. Ez „az első számú ökológia, amire szükségünk van”. A természetvédelem és a szegényekről való gondoskodás „elválaszthatatlan” egymástól – figyelmeztet Ferenc pápa, majd a vízvédlem kérdésével foglalkozik (43–46.). Idézi Pablo Neruda chilei költőt és más helyi származású szerzőket, akik az Amazonas folyó szépségeit zengik költeményeikben. Ezzel segítene meg szabadulni „a technokrata és fogyasztói paradigmától, amely megfojtja a természetet”.

Ha meghallgatjuk az őslakos népeket, akkor megtanuljuk szeretni

Amazóniát, nem csak használni. „Teológiai helyre találhatunk benne, ahol Isten megnyilvánul, és hívja a gyermekeit” – fogalmaz a pápa.

A Querida Amazonia utolsó, leghosszabb fejezete, amely a katolikus lelképásztorokhoz és a hívekhez szól, „az egyházi álomra” összpontosít. A fejezet jelentős részben az inkultúrációval foglalkozik. A Gaudium et spes zsinati konstitúcióra utalva a pápa megállapítja (66–69.), hogy az inkultúráció folyamata „az evangélium fényében kiteljesíti” mindazt a jót, ami az amazóniai kultúrákban megtalálható.

„Az őslakosok egy-egy szimbólumát úgy is fel lehet fogni, hogy ne minősítsük azonnal bálványimádásnak.” Fel lehet mutatni az értéket egy „spirituális jelentéssel teli” mítoszban úgy, hogy közben ne tartsuk „pogány tévelygésnek”. Ez érvényes bizonyos vallási ünnepekre is, mivel ezek – jóllehet szükségük van egy „megtisztulási folyamatra” – „szent értelmet hordoznak”.

A Querida Amazonia következő szakasza a liturgia kultúrába való beágyazását taglalja (81–84.). Ehhez a témához kapcsolódik a „papi szolgálat inkultúrációjának” (85–90.) kérdése, amelyre bátor választ kell adnia az Egyháznak. „Biztosítani kell az Eucharisztia gyakoribb ünneplését”, ehhez pedig fontos „pontosabban meghatározni, hogy mi a pap feladata”. A választ a papi rend szentségében találjuk meg, amely csak a papot hatalmazza föl a szentmise bemutatására. Akkor hát miként tudjuk „biztosítani a papi szolgálatot” a legtávolabbi vidékeken? A Szentatya arra szólítja fel a püspököket, különösen Latin-Amerikában, hogy „legyenek nagylelkűbbek”. Irányítsák Amazónia felé azokat, akik „missziós hivatást éreznek magukban”, és gondolják újra a papképzést.

A szentségek után a buzdítás „az étellel teli közösségekkel” foglalkozik (91–98.), amelyekben „a világiaknak fontos felelőssége” kell vállalni-

uk. A pápa szerint nem csupán arról van szó, hogy „támogatni kell a felszentelt papok nagyobb jelenlétét”. Ez korlátozott célkitűzés marad akkor, ha nem serkent „új életet a közösségekben”. „Új, világi szolgálatokra” is szükség van. Csakis a „világiak meghatározó főszereplésével” tud az Egyház válaszolni „az Amazóniában jelentkező kihívásokra”. A pápa olvasatában az Istennek szentelt személyek is sajátos helyet foglalnak el ebben a folyamatban. Jelentős szerepet játszanak a bázisközségek is, amelyek megvédték a szociális jogokat. A Szentatya bátorítja továbbá a Pánamazóniai Egyházi Hálózat (Repam) és „a vándor miszionáriuscsoportok” tevékenységét.

Külön teret szentel a pápai dokumentum a nők témájának, erejüknek, ajándékuknak (99–103.). Elismeri, hogy az Amazonas vidékén egyes közösségek csak „az erős és nagylelkű nők jelenlétének köszönhetően” maradtak meg. Az Egyházat azonban nem szabad „funkcionális struktúrára” szűkíteni. Ha így lenne, a nők csak akkor jutnának szerephez, ha felvennék őket a papi rendbe. Ferenc pápa szerint el kell utasítani a nők klerikalizálását, viszont el kell fogadni a hozzájárulásukat, amelyben „Mária ereje és gyengédsége” ér el korunkig. Új női szolgálatok megteremtését szorgalmazza a pápa, melyek a püspökök nyilvános elismerésével befolyással lesznek a közösségek döntéseire.

Ferenc pápa Querida Amazonia kezdetű színódus utáni apostoli buzdítását imával zárja, amelyben Amazónia Anyjához szól (111.):

„Anyánk, nézz le Amazónia szegényeire, mert házaikat alantak érdekében lerombolják (...). Értsd meg a hatalmasok érzékenységét, mert ha azt halljuk is, hogy már késő van, te arra hívsz minket, hogy mentsük meg azt, ami még él.”

**Forrás: Vatikáni Rádió
Fotó: Vatican News**

Az én küldetésem imádkozni és szolgálni

Kávéházi beszélgetés Sillye Jenővel

A Kávéházi beszélgetések Tóni atyával sorozat keretében Budapesten, a Józsefvárosban, a Shalom katolikus közösség HungaRio kávéházában február 15-én este Michels Antal plébános beszélgetett Sillye Jenő énekes-dalszerzővel, a hazai evangelizációs zene megalapítójával.

Sillye Jenő ötven éve járja az országot együttesével, barátaival, fiaival, és ha kell, egyedül, hogy kezében gitárral Isten dicsőségéről és szeretetéről énekeljen. Ezúttal Benedek fia kísérte el. Aki járt már Jenő koncertjén vagy előadásán, az tudja, hogy szelíden, szeretettel beszél Istenről, a hitről, mégis azonnal odafigyelünk rá, mert egész lényéből árad a hitelesség. Jenő nemcsak mondja, éneкли, hanem éli is az evangéliumot. Bár az utóbbi öt év-

ben többször betegeskedett, szemében most is ott volt a lényéből sugárzó belső tűz és a derűs mosoly. Az ember egyszerűen jobbnak érzi magát, ha a közelében van.

Sillye Jenő Angyalföldön nőtt fel. Egész életét meghatározta, hogy sakkmester édesapja beleszeretett az egyik tanítványába, és elhagyta a családját. Jenő és a bátyja ekkor kis-

kellett, kenyérrel is segítették a nélkülözőket.

Jenő rövid epizódokban beszélt az életéről, középiskolás éveiről, első dalainak megszületéséről, a ma már legendás nagyvarosi ifjúsági találkozóról és a Kádár-korszakról, amely az Egyházzal szembeni magatartását tekintve – legalábbis a hatvanas években – nem is volt annyira „puha”. Felidézte, hogy 1963-ban, második középiskolás korában meglátogatta őket az új osztályfőnöknője, Teri néni. Jenőék lakása tele volt szentképekkel, vallásos témájú festményekkel. Jenő attól tartott, ha a tanára meglátja ezeket, egy életre elássa magát nála. Kérte, könyörgött az édesanyjának, hogy vegyenek le mindent a falról, de legalább a *Kaszap Istvánról* készült képet sülyesszék a szülőt fiókjába. „Anyám szeme tágra meredt. Csodálkozva és talán megbántódva kérdezte: »De hát kisfiam, ezek a képek mindig ott voltak a falon, miért venném le most őket?« »Jó, ha akarod, hagyjál mindent így, nekem már úgyis tökmindegy« – legyintettem végképp elkeseredve.” Teri

néni csöngetett, Jenő remegő gyomorral nyitott ajtót. „Amikor beléptem a szobába, kezdett elsötétülni előttem a világ. És akkor az én tündéri osztályfőnöknőm összecsapta a kezét, és örömmel felkiáltott: »Jé, mit látnak szemeim, Kaszap István képe! Gyerekkoromban nagy tisztelője voltam.« Úgy éreztem, mintha a Gellért-hegy gördült volna le a szívemről. Ez a tanárnő hisz Istenben, biztosan nem fog bántani engem!” Jenő meg-

könnyebbült, de el is szégyellte magát: miért ilyen kishitű, miért gondolja, hogy Isten megszegyeníti, ha vállalja a hitét? Azóta a mindennapokban is követi nagymamája intelmét: keressétek Isten igazságát, és mindig bízzátok rá magatokat az Úr szeretetére.

Sillye Jenő gyermekkorától kezdve nagyon szerette az irodalmat. Magyar–történelem szakos tanár akart lenni, de nem vették fel az egyetemre, mert a szóbeli felvételin nem titkolta el, hogy hívó. Ezután két évig a jogi egyetemre járt, de a második év végén otthagyta, mert felismerte, hogy a diktatúrában nincs jog, csak párthatározat. Közben már dalokat írt, Isten dicsőségéről, szeretetéről énekelt. Elhatározta, hogy egész életét a zenei evangelizációnak szenteli. Mivel azonban ekkor már nős volt, és megszületett az első gyermekük, *Julcsi*, valami biztos munkát kellett keresnie. Az Elzettgyárban helyezkedett el anyagbeszerzőként. Ahogy fogalmazott, három élete volt: a gyönyörű családja, a csodálatos zenei evangelizáció és a kenyérkereső foglalkozása.

A rendszerváltozás után Jenő rövid ideig az *Új Embernél* és a *Szent István Társulatnál* is dolgozott, majd 1996 decemberében az egyik jó barátja, *Mózes József* segítségével létrehozta a saját vállalkozását, amely kazeták, CD-k és kottafüzetek kiadásával foglalkozik. Azóta főállású előadóművészként járja az országot és a határon túli területeket. Állítja, hogy rengeteg, a közösségért tenni akaró emberrel találkozott-találkozik.

Jenőt az utóbbi öt évben több súlyos betegség is elérte. Kétszer kapott sztrókot, két évvel ezelőtt pedig vas-
tagbélrákot diagnosztizáltak nála.

A Szűzanya közbenjárásáért imádkozott. Az Ég Királynőjéhez különleges szeretet, tisztelet fűzi; több dalt és oratóriumot is írt róla. Jenőt megműtötték, a beavatkozás sikeres volt. Azóta rendszeresen jár kontrollra, és hál' Istennek tünetmentes.

Ma, hetvenkét évesen is írja a dalait, a naptára hónapokra előre tele van fellépésekkel, előadásokkal, beszélgetésekkel. Szavai szerint ő kiváló példa arra, hogyan tud az Úristen felépíteni egy életet a semmiből. Különleges gyengésséggel beszélt a feleségéről, *Julcsiról*, aki kezdettől fogva mindenben segítette, bátorította, mindig mellette állt. A Jóisten öt gyermekkel áldotta meg a házasságukat. Ma már kilenc unokájuk van, idén szeptemberben ünneplik az aranylakodalmukat. „Gyönyörűséges, szép életet kapunk az Úristentől” – mondta Jenő. Mesélt arról is, hogy az utóbbi hónapokban minden este lemegy a közeli kápolnába (évtizedek óta Káposztásmegyeren laknak). Gitározni tanítja a gyerekeket, zenél, és imádkozik a feleségéért, gyerekeiért, unokáiért, menyeiért, vejéért, az országért. „Ez az én küldetésem: imádkozni és szolgálni, amíg élek. Mindent köszönök az Úristennek!”

Jenő Benedek fia kíséretében énekel néhány dalt is. Az egyik ének, az *Apokrif ima Weöres Sándor Egy apokrif János-evangéliumból* című verse nyomán született, és Jenő az ars poétikájának nevezte:

*Oldani, Uram, s oldódni vágyom.
Üdvözíteni, és üdvözülni vágyom.
Alkotni, Uram, s alakulni vágyom.
Alkotni, Uram, s alakulni vágyom.*

Bodnár Dániel
Fotó: Lambert Attila

Hálát adtak, áldást kaptak

A szerelmesek miséjét ünnepelték az országúti ferences templomban

(Folytatás az 1. oldalról.)

Gyakran együtt sétáltattuk a belvárosban kutyáinkat. Ha vele voltam, a föld felett lebegtem. Ha vele találkoztam, előtte mindig körömkéfével mostam meg a kezemet. Az ő hangja mindennél szebb hang volt. Ha nem találkoztunk, szenvedtem. Gyerekek voltunk, aztán utunk kettévált, évtizedek óta mindketten boldog házasságban élünk, bár néha telefonon beszélünk egymással, barátok maradtunk. Mindketten megtaláltuk, megéltük az igazi szerelmet. Mindketten összekötöttük az életünket a társunkkal, hűséget fogadtunk neki Isten előtt, jóban-rosszban kitartunk mellette.

A templom előtt egy másik párt is megszólítottam. Ők egy társaságban ismerkedtek meg. Utóbb kiderült, hogy a világnézetük hasonló. Ugyanabba a plébániai közösségbe kezdtek járni, most is a közösség többi tagját várták. Egyre többen jöttek. Feltűnt, hogy szinte mindenki kézen fogva érkezett. Az idősebbek is. Arra gondoltam, vajon miért látnak ritkán hasonló jeleneteket az utcán? Miért hallok oly sokszor, hogy „járunk”, hogy „együtt vagyunk”, s nem azt, hogy „szerelmesek vagyunk”. Elgondolkodtam azon is, miért kell Valentin-napot tartani. Évente egy lufi, egy szál virág

elég? Nem napi feladat bizonyítani, hogy szeretlek, elfogadlak olyannak, amilyen vagy? Holtomiglan-holtodiglan... Elég csak ma, egy évben egyszer arra gondolni, hogy a párommal egy életre köteleződöm el? Persze – folytattam a gondolatsort – az igazit, akit nekem teremtett a Jóisten, meg kell találni, ami gyakran nehéz feladat.

A szentmise kezdetére megteltek a padok. Zalán atya köszöntötte az egybegyűlteket. Szólt arról, hogy 269-ben Bálint püspök azért szenvedett vértanúhalált, mert a római császár parancsa ellenére titokban katonákat esketett. A szertartás után a párokat egy-egy szál, a saját kertjében nőtt rózsával ajándékozta meg. Franciaországban már a XIV. században divat volt, hogy Bálint emléknapján a szerelmesek valamilyen aprósággal lepték meg egymást. A plébános hozzátette: a világi szokások mellett szeretnék meghonosítani a szerelmesek védőszentjének miséjét, együtt ünnepelni a párokkal.

A szentleckében *Szent Pál* szeretethimnusa hangzott el, ehhez kapcsolódott Gorove László szentbeszéde. Mint mondta, talán az Újszövetség legismertebb része ez, mely nagyon sokszor hangzik el házasságkötések alkalmával is.

Pál apostol első látásra az egymás iránti keresztény szeretetről beszél e szakaszban. Érdekes azonban megvizsgálni, hogy milyen környezetben született a szöveg, és azt, hogy figyelmesen olvasva mit is mond pontosan. A korintusiaknak írott levélből kiderül, hogy óriási féltékenykedés, széthúzás tette tönkre akkoriban a közösség életét. A szeretethimnuszban olvasható felsorolás lelkiismeret-vizsgálatra ad lehetőséget. Hiszen ha szeretek, türelmes, jóságos vagyok, nem pedig féltékeny; nem kétkedem, nem kérkedem, nem fuvalkodom fel, nem vagyok nagyravágyó, nem keresem a magamét, nem gerjedek haragra, nem gondolok rosszra, nem örülök a gonoszságnak, hanem együtt örülök az igazsággal, mindent eltűrök, mindent elhiszek, mindent remélek, mindent elviselek. Gorove László hozzátette: ha mindezt komolyan vesszük, a felsorolás alapján talán semelyikünkben sincs igazi szeretet... Persze a párkapcsolat kezdetén, amikor az ember nagyon szerelmes, mindenre képes: jóságos, áldozatkész, alázatos, türelmes... Az idő múltával azonban éppen a hozzánk legközelebb állókkal tudunk leginkább türelmetlenek lenni, velük szemben küzdünk leginkább a jogainkért.

Ám Pál apostol levele arra figyelmeztet, hogy a himnuszban felsorolt tulajdonságok egy emberben megvannak. Ez pedig Jézus Krisztus. Mi hisszük és valljuk, hogy Jézus Krisztus bennünk él a keresztség, a házasság szentsége által. Ez reményt ad arra, hogy ha nem is egyszerre, de időnként, s ha nem is tökéletes módon, de mi is megfelelhetünk a himnuszban felsorolt tulajdonságok némelyikének.

Gorove László tanácsot is adott a szeretet gyakorlásához. „Egy-egy napon próbáljátok minden cselekedeteket szeretetből tenni. Aznap biztosan nem lesztek önzők. Ha időnként sikerül ezt megtennetek, az elmélyíti, egyre boldogabbá teszi a kapcsolatot. Közelebb visz benneteket egymáshoz és Istenhez is.”

A szentáldozás után Gorove László a következő imát mondta: „Szeretni akarlak anélkül, hogy korlátoználak, értékelni anélkül, hogy megítélnélak, komolyan akarlak venni anélkül, hogy kényszerítenélak, hozzád megyek anélkül, hogy rád erőszakolnám magamat. Meghívlak anélkül, hogy elvárásaim lennének. Ajándékozni akarok anélkül, hogy viszonzást várnék, el akarom mondani az érzéseimet anélkül, hogy hibáztatnálak, segíteni akarok neked

anélkül, hogy megbántanálak. Gondoskodni akarok rólad anélkül, hogy meg akarnálak változtatni. Örülni akarok neked úgy, ahogy vagy. Ha én is megkapom ezt tőled, akkor lesz teljes a kapcsolatunk.”

Immár hagyománya van annak, hogy a szerelmesek miséjén a párok megáldják egymást. Egymás felé fordulva először a fiúk tették áldóan a lányok fejére a kezüket, majd fordítva, a következő ima kíséretében:

„Hálát adok érted Urunknak, Istenünknek. Köszönöm, hogy megismerhettelek, hogy szeretsz. A mindenható Atya arcának fénye ragyogja be életedet. Vezessen téged igaz útján Jézus Krisztus, aki az út, az igazság, az élet. A Szentlélek Isten vezesse lépteidet a

szeretet és a hűség útján. Áldjon meg téged a szentháromságos egy Isten, aki Atya, Fiú és Szentlélek. Amen.”

A mise véget ért. A párok közül azonban sokan a padokban maradtak még, egymást átölelve. Érezték az ima súlyát, fontosságát, talán megérezték az erejét. A templomból kilépve az jutott eszembe: adja Isten, hogy jövőre, s majd az évek múltával is mindig el tudjak jönni hálát adni a feleségemért Istennek, érezzem, hogy egymásnak lettünk temetve, áldás legyen számunkra a másik, és a szerelmesek miséjén jövőre és még hosszú éveken át, kezemet a fejére téve áldást tudjak adni neki.

Bókay László
Fotó: Merényi Zita

A BIBLIA ÜZENETE

Megtörni az erőszak logikáját

Mt 5,38–48

Pannonhalmi bencés gimnáziumi éveim során nagy hatást tett rám a találkozás egy idős atyával, aki elmesélte, hogy egy magyar foglyátáborban seprűnyéllal ütötte őt az őr, azt kiáltva neki: „Szeretsz-e engem?” A pap így válaszolt: „Igen, szeretlek.” Még kétszer megismétlődött ez, de azután már nem tudott le-sújtani rá a katona, mert megdöbbsentette a fogvatartott nem várt viselkedése. Kihullott a kezéből a seprűnyél, s attól a pillanattól kezdve kedvesebb lett hozzá, sőt még vajas kenyeret is hozott neki. Vajon honnan merítette ehhez az erőt ez az atya? Minden fájdalom ellenére hogyan tudta kimondani a gyűlöletre a szeretet választát?

Valószínűleg eszébe juthattak Jézus szavai: „Szeressétek ellenségeiteket!” (Mt 5,44) Az Úr ezzel nem azt kéri, hogy tagadjuk meg az érzéseinket, vagy hogy sorsunkba beletörődve engedjünk a gonoszságnak. *Bíró László* püspök megfogalmazásával élve: „Jézus nem természetelleneset, hanem természetfelettit kér tőlünk.” Éppen ezért az Atyára irányítja a figyelmet, aki maga a Szeretet, illetve minden szeretet forrása (vö. Mt 5,45.48; 1Jn 4,16). Ő irgalmas, aki mindig kész arra, hogy megbocsásson (vö. Mt 18,23–35). Nem akarja, hogy akár egyetlen ember is elvesszen (vö. Mt 18,14). Ezért küldte el Fiát, Jézus Krisztust, hogy kereszthalála által minden embert felszabadítson a bűn hatalma alól (vö. Mt 20,28; Mt 21,33–44). Az Atya mindenkihez jó, mindenkiről gondoskodik, mert minden embert szeret, kivétel nélkül (vö. Mt 5,45; Mt 6,25–34). Tehát ha a szeretet parancsát éljük, akkor elsősorban nem a saját erőnkre és érzéseinkre kell támaszkodnunk, hanem Istenre. A szere-

tet gesztusait gyakorolva egyre inkább hasonlónak válnunk az Atyához, és a cselekedeteinkben is Isten gyermekei leszünk. Jézus tehát arra hív bennünket, hogy függetlenül attól, mit tesz és mond nekünk az embertársunk, mi mindig döntsünk a szeretet válasza mellett, ami abban nyilvánulhat meg, hogy jól akarunk, jól kívánunk neki, imádkozunk érte és jól teszünk vele (vö. Mt 5,44).

Ezáltal mélyül a kapcsolatunk Jézus Krisztussal, aki szintén eszerint cselekedett, mindenkinek megbocsátott, és imádkozott az őt keresztre feszítőkért is (vö. Lk 23,34). Hitelesebbé válik így az életünk, és tanúságtételünk által másokban is felébredhet a vágy, hogy közelebb kerüljenek az irgalmas Istenhez. Végül pedig, ahogy az említett foglyátáborbeli epizód is mutatja, megtapasztalhatjuk, hogy az erőszakot nem lehet erőszakkal legyőzni, hanem csak a megbocsátás és a béke gesztusaival. Hiszen aki rosszat cselekszik, az elfelejti az örömhírt, hogy Isten irgalmas Atya, ahogyan Ferenc pápa is gyakran hangsúlyozza. Vagyis konkrét és bátor szeretetünk által hozzájárulhatunk ahhoz, hogy a másik ember kizökkenjen az erőszak és a bűn logikájából, és megtérjen (vö. Mt 5,39–42). Ahogy *Pál* apostol is buzdít: „Ne engedd, hogy legyőzzön a rossz, inkább te győzd le a rosszat jóval.” (Róm 12,21)

Alázatos bizalommal kérjük tehát Jézus nevében az Atyát, hogy Szentlelkének segítségével eszerint tudjunk élni és cselekedni, s így eljussunk és másoknak is segítségünkre eljutni a seprűnyéltől a vajas kenyérig, vagyis annak felismeréséig, hogy az erőszakot csak békével tudjuk legyőzni.

Nyúl Viktor

GÖRÖGKATOLIKUS LELKISÉG

Nagyböjti ébresztő

Görögkatolikus Egyházunk a vajhagyó vasárnapkal a nagyböjti kapujába érkezett. A „tisztá hétfőn” már kezdődik a nagyböjti szent időszak. Nálunk két nappal hamarabb beköszönt ez, mint a római katolikus testvéreknél a hamvazószerda. Ezen a napon ébresztőt fúj az egyházunk. Aki volt katona, még emlékszik rá, mit jelent az ébresztőt rikoltó kürtszó. Aki kollégista volt, annak is ott cseng a fülében a nevelőtanár ébresztőt harsogó szava vagy a csengőszó. Ha az egyházunk nem is ilyen különleges módon, mégis jelez nekünk. Az apostoli szakasz (Róm 13,11b–14,4) tanítása erről szól. Háromszorosan is ébresztőt fúj.

Az első ébresztő: üdvösségünk közelebb van, mint eddig bármikor (Róm 13,11). Életünk előre halad. Napról napra öregszünk, akár akarjuk, akár nem. Visszafordítani nem tudjuk a folyamatot. Haladunk a beteljesedés felé. És milyen bátorító, hogy itt, a nagyböjti kapujában Szent Pál apostol azt üzeni nekünk: az üdvösségünk közelebb van, mint eddig bármikor. Igen, mert a szent időben azért teszünk erőfeszítéseket a böjtölés különböző formáiban, hogy haladjunk ezen az úton. Pedig ismerjük a figyelmeztetést is: ha nem cselekszünk helyesen, hitben és szeretetben, ha nem a szentségek kegyelmi erejével élünk, akkor a kárhozat felé közeledünk. Ha valamikor, akkor a nagyböjtben ezt különösen el akarjuk kerülni.

A második ébresztő éppen erről szól: éljünk tisztességesen (Róm 13,13). Nem kell különösebben magyarázni, hogy

mit jelent a tisztességes életforma, mert mindenkinek jelzi a lelkiismerete. Tudjuk, mennyire különbözik ez a tisztességtelentől. Ámde itt, a nagyböjti kapujában Szent Pál apostol a nagyböjti feladatokra összpontosít, amelyek persze máskor is érvényesek. Őv a túlzott evéstől, ivástól, részegeskedéstől, de még a veszekedéstől is, a bűnös kívánságoktól is. És milyen nagyszerű, hogy itt is ad egy pozitív szempontot: Jézus Krisztust öltünk magunkra! Igyekezünk visszakerülni abba az állapotba, amit a keresztkedésünk kaptunk, amikor a liturgikus énekben elhangzott: „Aki Krisztusban keresztkedtetek, Krisztusba öltözködtetek.” Igen, ez a legtisztességesebb életforma: ha Jézus Krisztus élete lesz nyilvánvalóvá a testünkön (2Kor 4,10).

Egy harmadik ébresztőt is kapunk: ne ítéljünk el másokat (2Kor 4,14). Mintha csak az Úr Jézustól hallanánk: „Ne ítélj, hogy meg ne ítéltesse!” (Mt 7,1). Nyilvánvaló, hogy nem mindenki tud egyforma szigorúsággal böjtölni. Aki kegyelmet kap arra, hogy jobban böjtöljön, ne dicsekedjen vele, ne látványosan tegye, mint a farizeus. Mert így tönkreteszi a legszigorúbb böjtjét is. Éppen ezért fontos, hogy ne az emberek láttára böjtöljünk, hanem úgy, hogy az a meny-

nyei Atya előtt legyen kedves, aki a rejtekben is lát, és meg is fizet érte (Mt 6,18). És fontos, hogy másokat meg ne szóljunk, meg ne ítéljünk azért, hogy mennyire és hogyan tudnak böjtölni.

Vegyük komolyan a liturgikus ébresztőt: „A böjt idejét ünnepélyesen kezdjük meg, a lelki harcnak alávetve magunkat, tisztítsuk meg lelkünket, tisztítsuk meg testünket.”

Ivancsó István

PÁRBESZÉD A LITURGIÁRÓL

Kezdet és vég

Az Egyház a zsidó ünnepi rend közvetlen örököseként felkarolja az embernek a napok váltakozásához, a hold mozgásához, a nap járásához és az évszakok váltakozásához kötött, ciklikus időtapasztalatát. A ciklikusan visszatérő időt egy egyedülálló esemény ünneplésének terévé alakítva kiszabadítja az örök visszatérés nyomasztó fogságából: újra és újra ünnepli a Jézusban az Atya akaratából megvalósuló üdvösséget, amely ma is tovább él közöttünk a Szentlélek által. Először hétről hétre emlékezik meg a húsvéteseményről: ez az Egyház létét megalapozó, megújító vasárnap. Majd évről évre, húsvétról húsvétra, később karácsonyról karácsonyra visszatérően átéli a hit nagy titkait a megtestesüléstől a feltámadásig. Így születik meg az egyházi év. Az Istenre való folytonos emlékezés látható gesztusaként a kiemelt napszakokban újra és újra megáll, hogy őt dicsérje, neki adja vissza életét: így jön létre a zsoltosma imádsága.

Az ember időtapasztalatának ugyanakkor fontos része a linearitás: valahonnan jövőnk, vándorolunk, és utunk egyszer majd véget ér, de a létünk nem céltalan bolyongás. A zsidó-keresztény ember hite saját útját és családjá, népe vándorlását az üdvösség egész embe-

riségre kiterjedő, nagy vándorútjának egészében, annak történelmi idejében helyezi el. Az emberi időt, mivel annak folyásában nyilvánul meg Isten cselekvése, az üdvösség vagy éppen az üdvösségtől való eltávolodás idejeként tartja számon. A kezdeteket, a dolgok semmiből való létrejöttét Isten művének, teremtesnek ismeri el. És Istennel haladva az úton őbenne hiszi és reméli ennek az útnak – a sajátjának és az emberiség ágas-bogas útjának – végét, beteljesedését, értelmét.

Jeremiás próféta így énekel erről: „Tudom, Uram, hogy az ember nem ura élete útjának, és a rajta járó nem maga irányítja lépteit!” (Jer 10,23) Az egyes ember életének piciny ösvényét, ami a fogantatással indul, a szentségek becsatornázzák az üdvösség nagy főútvonalába. A keresztség ennek jelentős és döntő lépése: a feltámadott Krisztus jele alá helyez bennünket. Életünknek húsvéti irányt, tengelyt ad: értékes kiindulópont a jövőnk számára. Ez a jövő állandó *újdonossággá* lesz (vö. Róm 6,4), amelyet bizalommal élünk. A jelen megkívánja az *igent*, a megkeresztelt ember elkötelezettségét. Ezen a húsvéti úton és az úton járók közösségében tart meg és erősít meg az Eucharisztia, és erre az elkötelezettségre tesz pecsétet a bér-

málás. A kiengesztelődés szentsége újra és újra lehetőséget ad arra, hogy életünket Isten a tévutakról az üdvösség útjára vezérelje. A betegek szentségében az értünk szenvedett és feltámadt Krisztus lesz szenvedéseink útítársa és gyógyítója. A házasságban a keresztségi élet egyfajta útja, a szövetség, míg a papság szentségében egy tiszttség formájában gyakorolt, de ebben a keresztségi életben kibontakozó szolgálat szentelődik meg. A szentségek az üdvösség reményét adják a halálra készülő embernek az utolsó nagy átmenet előtt: ezért is hívják a haldoklóknak kiszolgáltatott Eucharisztia (amit megelőzhet a feloldozás és a betegek olajával való megkenés) *viaticumnak*, utra valónak.

Az örök üdvösségbe torkoló út a halálon át vezet: a keresztény temetés a gyász, a búcsú ideje, amikor az emberi testnek megadjuk a végtiszteséget, és helyt adunk az elmúlás szomorúságának. De nem hallgatjuk el azt a reményünket, hogy Isten, akinek kezdetek, teremtsünk kö-

Fehérvári Jákó OSB

A HÉT SZENTJE

Szent Mátyás

Február 24.

A jeruzsálemi kicsiny közösség Jézus feltámadása után, még pünkösöd előtt másik apostolt akart választani Júdás helyett, egyfajta is-

tenítéssel (ApCsel 1,15–26). Lukács ránk hamagányozta Péter beszédét, melyben így értelt: „Kell tehát, hogy azok közül, akik mindig

velünk tartottak, amikor a mi Urunk, Jézus közöttünk járt-kelt, kezdve János keresztségétől egészen mennybevétele napjáig, valaki velünk együtt tanúskodjék feltámadásáról.” Két jelöltet állítottak, akik megfeleltek e feltételnek: Barnabást és Mátyást. A sors Mátyásra esett, így őt sorolták az apostolok közé.

Mátyás további sorsa ismeretlen előttünk. Az apokrif András és Mátyás cselekedetei állítása szerint a missziós területek elosztása alkalmával „az emberevők országa” jutott neki. Ott megvakították s börtönbe vetették, de Isten visszaadta a látását, és András csodálatos módon kiszabadította. Később állítólag lefejezték.

Ereklyéit *Ilona* császárné a IV. században Trierbe vitette. Még ma is tiszteltben részesítik ott a Szent Mátyás apátság bazilikájában. A tizenkettedik apostol, Mátyás sírja őrzésének dicsőségét azonban magának igényli a római S. Maria Maggiore-bazilika és a padovai S. Giustina is.

L. K.

A hét liturgiája

A év

rend: Ho 58 – EE 528, Ho 51/53 – EE 529, 63, Ho 143 – EE 207, Ho 70 – EE 84

FEBRUÁR 27., CSÜTÖRTÖK (Edina, Győző, Ottokár)– MTörv 30,15–20 – Lk 9,22–25.

FEBRUÁR 28., PÉNTEK (Gábor, Ákos, Bá-

tor) – Iz 58,1–9a – Mt 9,14–15.

FEBRUÁR 29., SZOMBAT (Elemér, Oszvald) – Iz 58,9b–14 – Lk 5,27–32.

MÁRCIUS 1., NAGYBÖJT 1. VASÁRNAPJA (Albin, Gyopárka, Tóbiás) – Ter 2,7–9; 3,1–7a (Az összülők teremtése és bűnbeesése.) – Róm 5,12–19 vagy Róm 5,12,17–19 (Ahol elárad a bűn, ott túlárad a kegyelem.) – Mt 4,1–11 (Jézus negyven napig böjtölt, és kísértést szenvedett.) – Zsolozsma: I. zsolnárhét – Énekrend: Ho 58 – EE 528, 414, Ho 58 – EE 65, Ho 143 – EE 532, Ho 51/53 – EE 63.

FEBRUÁR 23., ÉVKÖZI 7. VASÁRNAP (Szent Polikárp püspök és vértanú, Alfréd, Szemere) – Lev 19,1–2.17–18 (Szeresd embertársadat úgy, mint magadat!) – 1Kor 3,16–23 (Minden a tiétek, ti Krisztusé vagytok, Krisztus pedig az Istené.) – Mt 5,38–48 (Szeressétek ellenségeiteket!) – Zsolozsma: III. zsolnárhét – Énekrend: Ho 230 – EE 580, Ho 230 – EE 152, Ho 146 – EE 598, Ho 150 – EE 200.

FEBRUÁR 24., HÉTFŐ – SZENT MÁTYÁS APOSTOL ÜNNEPE (Szökőnap) – ApCsel 1,15–17.20–26 – Jn 15,9–17.

FEBRUÁR 25., KEDD (Edömér) – Jak 4,1–10 – Mk 9,30–37.

FEBRUÁR 26., SZERDA – HAMVAZÓSZERDA (Géza, Cézár, Vanda) – Joel 2,12–18 – 2Kor 5,20–6,2 – Mt 6,1–6.16–18 – Zsolozsma: IV. zsolnárhét – Ének-

„Legyetek hídépítők!”

Ternyák Csaba érsek megáldotta a Szent István Rádió és Televízió új épületét

Új helyszínen működik tovább Egerben a Szent István Rádió és Televízió szerkesztősége. A felújított Deák Ferenc úti épületet és az új stúdiókat Ternyák Csaba egri érsek áldotta meg február 13-án.

A déli Úrangyala imádsággal kezdődő ünnepségen a Szent István Rádió és Televízió fenntartó főegyházmegye nevében Ternyák Csaba egri érsek élő adásban, a munkatársak jelenlétében kérte Isten áldását arra a munkára, amit az alapító érsek, Seregély István szándéka szerint végeznek a szerkesztőségben, mintegy húsz esztendeje. A főpásztor szerint, örök érvényű Seregély érsek mondata: „Rádiónk célja azonos az Egyház küldetésével: mindenki üdvösségének a szolgálata.”

Ternyák Csaba köszönetet mondott a szerkesztőség munkájáért. Az ünnepségen Szarvas István, a Szent István Rádió és Televíziót működtető Magyar Katolikus Rádió Alapítvány elnöke köszönetet mondott az egri főpásztornak a támogatásért. Megköszönte a munkatársaknak a felújításban és a költözésben való részvételt; a közös munkát, amelynek eredményeként korszerű körülmények között tevékenykedhet a szerkesztőség.

A főpásztor emlékeztetett arra, hogy két évvel ezelőtt kezdődött meg a felújítás folyamata, amikor a rádió tizenhét éves, újszólván nagykorú lett. Mint mondta, az ember életében is eljön az idő, amikor elköltözik az atyai házból, hogy önálló legyen és továbbfejlődjön. Hasonló történt most a rádió és a televízió szerkesztőségével is.

Forrás: Egri Főegyházmegye
Fotó: Gergely Gábor

Józan szavak a koronavírusról

Kerekasztal-beszélgetés a Pázmány Péter Katolikus Egyetemen

A vírus címmel kerekasztal-beszélgetést rendezett a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Modern Kelet-Ázsia Kutatócsoportja február 10-én. Kis Zoltánt, a Nemzeti Népegészségügyi Központ virológusát, Kusai Sándor korábbi kínai nagykövetet, Kína-szakértőt, Kozjek-Gulyás Anett szociológust, turisztikai szakértőt és Pálfalvi Anett Kínában tanuló mesterszakos hallgatót kérdezte Szilágyi Zsolt.

– Az embernek is vannak koronavírussai, a nátha mintegy harminc százalékát például ezek okozzák – mondta el Kis Zoltán a vírus különböző fajtáiról szólva. A veszélyesek az állatról emberre terjedők, mint a SARS, amelyet a cibetmacska terjesztett, és a közel-keleti MERS, amelyet a dromedár. A kínai (vuhani) koronavírus – mint közismert – a denevérekhez köthető.

A SARS körülbelül tíz százalékban volt halálos, a MERS harminc-negyen százalékban, de az nehezen terjedt emberről emberre. A vuhani koronavírus Hupej tartományban két százalékban, máshol fél százalékban. Könnyebben terjed, mint a kanyaró, de nehezebben, mint a SARS.

Vakcina jó darabig nem lesz még, antivirális szerektől pedig nem szabad csodát remélni. Csak a karanténtól, a vírus terjedésének megállításától lehet eredményt várni. A lappangási idő két hét.

Kína nyíltabban kezeli a járványt, mint a SARS idején. Kusai Sándor vírusokról és egyéb katasztrófákról szóló hollywoodi filmek felidézésével próbálta megértetni a jelenlévőkkel, hogy a politikusok miért szoktak titkolózni ilyen ügyekben. Azért, mert alaposan mérlegelniük kell, hogy mivel – az elhallgatással vagy a nyílt kommunikációval – okoznak-e nagyobb kárt, pánikot, és hogy minek nagyobb a társadalmi ára. A gyanú szerint a járvány november végén kezdődhetett, vagyis körülbelül három héten át titkolhatták. A világnak bizonyos értelemben szerencséje, hogy egy autoriter országban tört ki, mert ott könnyebb drasztikus intézkedésekkel útját állni. Jelenleg kétszáz ezer embert megfigyelés alatt tartanak, és harminc-negyezer beteget kezelnek. Cenzúra most is van, de több mindent meg lehet írni, mint korábban.

Kozjek-Gulyás Anett szerint komoly, de csak rövid távú hatása lesz a járványnak a kínai turizmusra. Magyarország a kelet-közép-európai országok turisztikai koordinációs központja, ebben a régióban még nincs koronavírusos beteg. A csehek már leállították a kínai légi járataikat, míg Magyarországról az Air Chinával még lehet Kínába utazni. A turisztikai válságot jövőre heverhetjük ki. A nyár már „elugrott”, de őszre helyreállhat a rend.

A SARS révén annak idején az online kereskedelem futott fel, míg most az online oktatás piaca élénkült meg.

Kusai Sándor hangsúlyozta: mivel Kína az általa gyártott alkatrészekkel szinte minden termelési láncnak része, ezek hosszú hónapokon át az egész világon sérülni fognak. Amint kiderült, hogy mérséklődik a betegek számának növekedése, a tőzsdei árfolyamok mindenfelé emelkedni kezdtek. Rövid távú politikai hatása viszont biztosan nem lesz a járványnak.

Pálfalvi Anett, aki Kínában volt a járvány kitörésekor, a sok álhírről és az ezek elleni hivatalos küzdelemről beszélt. A lakosok nagyon fegyelmezetten vették a napi teendőiket, az egyetem nemzetközi osztálya minden egyes hallgatót megkeresett, hogy tájékoztassa őket, és online kurzusait ajánlja a következő félévre, mert a rendes tanítás megkezdésének időpontja bizonytalan. Diáktársai közül sokan karanténban vannak odakint, és elég feszültek.

Az utolsó húsz percben kérdésekre válaszoltak a szakértők. A tesztekre vonatkozóra Kis Zoltán azt válaszolta, hogy panaszmentes emberek tesztelésének nincs értelme, mert semmit sem bizonyítana, és az egyszer egészségesnek bizonyult ember a lappangási idő leltével még megbetegedhet. De teljesen felkészült a központ akár nagyon sok teszt elvégzésére is. A Szent László Kórházban a karanténba helyezett hét magyart sem szűrik, csak megfigyelik az állapotukat, de amíg senki sincs rosszul közülük, nincsen teendő.

Kusai Sándort a „népi háborúról” kérdezték, amit a kormányuk szerint a kínaiak most a vírus ellen folytatnak. Ez szimbolikus kifejezés, válaszolta, és az eltökéltségüket, egység-

gességüket, a nővérek és orvosok hősiességét hivatott kifejezni.

Egy újabb kérdező a halálozási arányszám számításáról érdeklődött, és felvetette, hogy nem a gyógyultak számához kellene-e viszonyítani az összes megbetegedés száma helyett. Kis Zoltán szerint a gyógyultak száma bizonytalan, hiszen sokan az enyhe tünetek miatt nem is fordulnak orvoshoz. A mostani járványnak fontos ismérve, hogy enyhe lefolyású betegségtörténeteket is jócskán produkál. Emiatt is nehéz felszámolni, hiszen így egészségesnek hitt emberek is fertőzési láncokat indíthatnak le.

Az egyik jelenlevőnek Kínában karanténban van az ismerőse, és nehezen viseli a bezártságot. Mit ír az ilyen helyzetek levezényléséről a szakirodalom? – hangzott a kérdés. Kusai Sándor szerint elképesztően nehéz feladatok sokaságát kell megoldania ebben a helyzetben egy kormánynak. Jelenleg 56 millió ember van karanténban az országban, vagyis többen, mint Franciaország teljes lakossága. Az ő ellátásuk, szükség szerinti szállításuk, a munkahelyek bezárása miatt kieső keresetük pótlásának mikéntje kemény lecke a kormány számára.

Mi a helyzet Hongkonggal, Tajvannal és Makaóval, hangzott a következő kérdés. Tajvanban és Hongkongban is korlátozták a turizmust, kompok, vonatok álltak le, de teljes lezárásra az ingázók miatt nincs lehetőség, válaszolta a volt kínai nagykövet. Makaó, amely a kaszinóiparból él, kénytelen volt bezárni az összes szórakozóhelyét, játéktermét. Hogyan élheti túl ezt a gazdasága, amely azonos a szerencsejáték-iparral? Társadalmi, gazdasági, politikai emberkísérletek tanúi vagyunk, amelyek Kína méretéből következően unikálisak.

A következő kérdező „Kína lelkének” állapotát hozta szóba, mert az ország és a kínaiak rasszista felhangoktól sem mentes „hibáztatása” gyakorivá vált az utóbbi hetekben. Kozjek-Gulyás Anett szerint azért vannak olyanok is, akikről – például tőlünk – sok segítséget kapnak, és nagyon hálásak érte.

Az alkalom zárásaként rövid videót tekinthettek meg a jelenlévők egy szimbolikus olaszországi érzékenyítő akcióról. Kínai fiú állt ki egy térre álarcban, „Nem vagyok vírus” feliratot maga elé akasztva. Sok-sok ölelés volt a válasz ismeretlenektől.

Kiss Péter
Fotó: Merényi Zita

Szeretettel adnak méltóságot

Tizenháromezer #nemluxustáska gyűlt össze

Több mint 13 ezer, hasznos női termékekkel és személyes üzenetekkel teli intimhigiéniai táskák gyűlt össze ország-szerte a rászoruló nők számára. A nehéz körülmények között élő hölgyekhez a Magyar Máltai Szeretetszolgálat juttatja el az adományokat. Február 7-én csaknem kétszáz táskát vehettek át budapesti lányok és asszonyok a Miklós utcai Integrált Hajléktalanellátó Központban.

A januárban indított #nemluxustáska kampány zárásakor csaknem 14 ezer volt az ország-szerte összegyűlt táskák száma, és az adatok feldolgozása még nem ért véget. Becslések szerint az egy hónapra tartó kampány során leadott, tisztasági termékeket tartalmazó táskák száma a 15 ezret is meghaladhatja.

A szervezet a legszegényebb családok hölgy tagjainak, iskolás lányoknak, hajléktalan asszonyoknak, fogyatékossgal élő fiataloknak és nagy-családos nőknek adja át a táskákat. A szeretetszolgálat a saját hálózatán, illetve partnerszervezetein keresztül juttatja el az adományokat a rászorulókhhoz. A csomagokból családsegítő központok, alapítványok, anyaoththonok, családok átmeneti otthonai is kapnak, hogy továbbbíthassák a higiéniai termékeket a segítségért hozzájuk forduló nőknek.

A szeretetszolgálat hálásan köszöni minden adományozó nagylelkűségét. A táskák tartalmát és gondos csomagolását látva egyértelmű, hogy az

ajándéksomagok nagy szeretettel és odafigyeléssel készültek, ami legalább olyan nagy értéket jelent, mint a bennük lévő intimhigiéniai termékek.

Az első nyilvános adományátadás alkalmával, február 7-én, a Miklós utcai Integrált

Valamennyi csomagba kerültek egészségügyi, praktikus eszközök, valamint személyes hangú bátorító üzenetek. Az átadáson részt vevő önkéntesek maguk is ajánlottak fel táskákat.

A táskákért sorban állók között voltak, akik az éjszakát a Miklós utcai intézmény krízisszállóján töltötték. Mások vidékről jöttek, közel kétórás utat tettek meg a táskákért. Több anyuka is érkezett a gyermekeivel, akik szívesen bekapcsolódtak a játékos ismereti foglalkozásba, mi-

Hajléktalanellátó Központban a hölgyek börgyógyászati, szemészeti és tüdőgyógyászati szűrésen, valamint önismereti foglalkozáson vehettek részt, és jogi tanácsadást is kérhettek. A szeretetszolgálat intézményében tartott testi-lelki egészségdélutánon több mint kétszáz, intim termékekkel teli táskát talált gazdára.

közben édesanyjuk válogatott a táskák között. A higiéniai csomagokat a következő hetekben, majd a tavasz folyamán osztja szét a szeretetszolgálat a nehéz helyzetben élő nők között.

Forrás és fotó:
Magyar Máltai Szeretetszolgálat

Jézus velünk van a szenvedésben is

A betegek világnapját ünnepelték az Országos Onkológiai Intézet kápolnájában

Az Országos Onkológiai Intézet Irgalmas Jézus-kápolnájában február 11-én, Szűz Mária lourdes-i megjelenésének emléknapján, a betegek világnapján Erdő Péter bíboros, prímás mutatott be szentmisét számos pap kórházlelkész koncelebrálásával. A szertartás keretében kiszolgáltatták a betegek szentségét.

A szentmise elején Kampfmüller Sándor, az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye kórházlelkészi szolgálatának lelkipásztori vezetője köszöntötte a bíborost, a kórházlelkészeket, a misére érkezett betegeket, kórházi dolgozókat és nem utolsósorban Polgár Csabát, az Országos Onkológiai Intézet főigazgatóját, valamint az intézet vezetésének több tagját.

Homíliájában Erdő Péter bíboros a következőket mondta: „Ma a Lourdes-i Szűzanya emléknapját ünnepeljük, és Szent II. János Pál pápa döntése nyomán most tartjuk a betegek világnapját. Nem véletlen egybeesés, hanem világos üzenet ez számunkra: az emberi szenvedésről és betegségről hittel gondolkodva elju-

ságügyi dolgozók bizonyos cselekményeket lelkiismereti okból megtagadjanak.

A pápa hangsúlyozza azt is, hogy a társadalomnak igyekeznie kell mindenki számára biztosítani az egészségügyi ellátást.

Évtizedekkel ezelőtt a párizsi metrón utaztam. Minden kocsinban volt egy fenntartott ülőhely. Ki volt téve fölé egy tábla, hogy ezt a helyet szükség esetén át kell adni elsősorban a hadirokkantoknak, másodsorban a civil rokkantoknak, harmadsorban a várandós anyáknak, azután az időseknek, a gyerekek utazóknak. Képzeliük el, hogy ezek az emberek mind ott állnak, és annak az utasnak, aki ezen a helyen ül, el kell döntenie, hogy elsősorban ki-nek adja át a helyét. Amíg pedig a jogosultak a sorrendben vitatkoznak, mindenki más nyugodtan ül a környezetükben. Önkéntelenül is megszólal bennünk az emberi jóérzés. Álljanak fel más utasok is, adják át nekik is a helyüket, és akkor nem kell vitatkozni a sorrenden.

Így vagyunk a betegeknek nyújtott segítséggel is. Ne csak azt nézzük, hogy ki mire köteles, hanem tegyük meg mindannyian, amire a szakértelmünk, az anyagi lehetőségeinkből, a fizikai erőnk, vagy a szerető

tunk Szűz Máriához, a betegek gyógyítójához, aki közbenjárásával csodálatos gyógyulásokat képes kieszközölni az ember számára. És eljutunk az isteni gondviselés titkához, amellyel az emberi betegséggel szembenézve végül is mindig találkozunk.”

Ferenc pápa a betegek világnapjára idén Máté evangéliumából választotta üzenetének címét: „Jöjjetek hozzám mindnyájan, akik elfáradtatok és meg vagytok terhelve: Én felüldítelek titeket” (Mt 11,28). Úgy tűnik, a pápa a hangsúlyt arra a szóra helyezi, hogy mindnyájan, mert szól a betegekről, az egészségügyi dolgozókról, magáról az Egyházzal, és szól a társadalom feladatairól is. A betegeknek azt üzeni, hogy Jézus velük van, hiszen ő is megtapasztalta a szenvedést, de vigasztalást kapott az Atyától. A betegeknek sokszor nemcsak gyógyításra van szükségük, hanem gondozásra is. Vagyis figyelmet, szeretetet igényelnek. A test és a lélek éjszakájában Krisztus jelenti számunkra a fényt és a reménységet. Krisztust kell képviselnie az Egyháznak is, amikor szeretettel fordul a betegek felé – folytatta a bíboros, majd így fogalmazott: „az egészségügyi dolgozók is érezhetővé teszik Krisztus jelenlétét” a betegek számára. Fontos, hogy a beteg szóról elsősorban ne főnévként gondolkodjanak, hiszen akkor mindenki csak egy eset lenne számukra. Inkább melléknévként, jelzőként használják annak az embernek a neve mellett, aki valamilyen betegségben szenved. Vagyis lássák meg mindenki az egyedi emberi személynél méltóságát. Ferenc pápa megismétli Szent II. János Pál kijelentéseit arról, hogy az élet szent, Istenhez tartozik, így meg kell védeni a fogantatástól a természetes halálig. Ezért – ahogyan a Szentatya hangsúlyozza – olykor szükséges lehet, hogy az egész-

emberi szívünk, telik – mondta homíliájában a főpásztor.

A szentmise keretében sor került a betegek szentségének kiszolgáltatására.

A mise végén Kampfmüller Sándor, az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye kórházlelkészi szolgálatának lelkipásztori vezetője megköszönte a bíboros buzdító szavait, majd a kórházlelkészek, a kórházi dolgozók és a betegek nevében ajándékot és virágcsokrot nyújtott át Erdő Péternek, és Isten áldását kívánta a további szolgálatára.

A bíboros az ajándékot és a jókívánságot köszönve így fogalmazott: „Azt hiszem, idén először elmondhatjuk, hogy a kórházlelkészség társadalmi elismertsége már szilárd alapokra került.

Hosszú évek óta dolgozunk együtt, a papok, a világiak nagyon szép munkát végeznek, de most valahogy azt érezzük, hogy az egész társadalom is jobban megbecsüli ezt a szolgálatot. Mi hiszünk abban, hogy a beteg ember lelkét is gyógyítani, erősíteni kell, és ez sokszor a testi gyógyuláshoz is hozzájárul. Ugyanakkor abban is hiszünk, hogy a segítség, amit kínálunk, objektív értéket is jelent, és nem csak a közérzet szempontjából.

Valóban Krisztus az, aki közeledik a beteg emberhez. A legsúlyosabb, legreménytelenebbnek látszó helyzetben is ott áll mellette, és azt mondja: nem a földi élet vége az utolsó álmás, hanem tovább is szól az ember hivatása, tovább is van jövője. Adja Isten, hogy ebben a reményben végezzük a szolgálatunkat, és tudjunk együtt imádkozni mindannyiunk lelki üdvösségéért!” – mondta a bíboros.

Körössi László
Fotó: Merényi Zita

A betegek szentsége nem utolsó kenet

A Lourdes-i Szűzanya napja, február 11-e az Egyházban a betegek világnapja. Ebből az alkalomból a templomokban együtt imádkozunk a betegekkel, és a papok kiszolgáltatják a betegek szentségét. Bognár Istvánnak, a győri szeminárium spirituálisának írását adjuk közre.

A betegség és a szenvedés embersorsunk kikerülhetetlen velejárója, életünk legsúlyosabb megpróbáltatása. Ha jó egészségnek örvendünk, akkor is megvan a lehetőség arra, hogy megbetegszünk, hiszen mindnyájan magunkban hordjuk valamilyen közeli vagy távoli betegség csiráját, veszélyét. A szenvedések elől senki sem futhat el, a betegség soha nem kér beocsátást: leggyakrabban váratlanul és felkészületlenül ér bennünket.

Az evangéliumok tanúsága szerint az Úr Jézus, amerre csak járt, mindenhol jót tett, meggyógyított minden betegséget és bajt. Különös szeretettel fordult a betegek felé, idejének nagy részét nekik szánta. Az Egyház Jézustól kapott és ma is kiemelten fontos küldetése, hogy ápolja, gyógyítsa és megerősítse a betegeket. A betegek szentségének kiszolgáltatásával a szenvedő ember Isten előtt éli meg a betegségét. A cél az, hogy ez a szentség értelmet adjon a betegségnek, az üdvösség pozitív tapasztalatává alakítsa át, enyhülést hozzon, kieszközölje a gyógyulást, és felajánlja a bocsánatot. Amikor a beteg elhagyatva érzi magát, s talán úgy gondolja, hogy még az Isten is elfordult tőle, a pap Krisztus és Egyházának képviselőjeként kifejezi, hogy Isten soha, de soha nem hagy el bennünket. A lelkipásztor látogatása Isten szerető gondoskodásának kifejeződése. A látogatás alkalmával – Szent Jakab apostol utasítását követve – a beteget megkenik olajjal (vö. Jak 5,14–16). A megkenést az Egyház imája, könyörgése kíséri a beteg felgyógyulásáért.

A betegek szentségének célja az egész ember gyógyítása, talpra állítása. Persze ez nem jelenti azt, hogy úgy hat, mint a testi orvosság, és azt sem, hogy csodás, azonnal észlelhető hatása van.

A betegek kenetének szentségi hatásáról van szó, amely megadja az erőt, hogy egy súlyos betegség kísértéseit leküzdjük, és erősíti bennünk a gyógyulás reményét is. Ez a kegyelmi megerősítés talpra állítja a hívó embert, ami akár a testi egészség helyreállításában is jelentkezhet. Ha a beteg meggyógyul, ez jele lesz annak a gyógyulásnak, amiben majd halála után a feltámadásban lesz része.

Végezetül fontosnak látjuk külön hangsúlyozni, hogy a betegek szentsége nem utolsó kenet, nem csupán a haldoklók megerősítésére szolgál: az élők szentsége, az élni akarás szentsége, amely a többi szentséghez hasonlóan a földi zárándokútját járó ember életét, életkedvét erősíti. A kenetet hozó pap pedig nem „a halál angyala”, hanem Jézusnak, a betegek orvosának követe, aki a Szentlélek kegyelmét közli, hogy ez a kegyelem megszabadítsa a beteget a bűneitől, üdvözítse, és erősítse meg jósaosan. Álljon itt befejezésül mindannyiunk bátorítására az a pár sor, amit Teilhard de Chardin jezsuita tudós írt évekig ágyhoz kötött, szenvedő nővéreknek: „Margit nővérem! Miközben én átadtam magam a világmindenség pozitív erőinek, te mozdulatlanul, ágyhoz szegezve, lelked mélyén nagy-nagy csendben alakítod át fénné a világ legszörnyűbb árnyait. Mondd csak, mit gondolhat Teremtő Istenünk: kettőnk közül melyikünknek jutott nagyszerűbb szerep?”

Forrás: Hitvallás, a Győri Egyházmegye lapja (2004. december)

Nemessé formálódik a lélek

Örökfogadalmat ünnepelt a Keresztes Nővérek közössége

Urunk bemutatása, Gyertyaszentelő Boldogasszony ünnepén és a megszentelt élet napján, február 2-án a budapest-városmajori Jézus Szíve-templomban Pehm Eszter Mária nővér letette örökfogadalmát Magdalena Walcher tartományfőnöknő előtt.

A szentmisét Mohos Gábor püspök mutatta be. Szentbeszédében hangsúlyozta: a megszentelt élet olyan út, amelyen Isten, mint az ezüstműves, tisztává és nemessé formálja a lelket.

Az ünnepen a család, a meghívott vendégek és a barátok mellett jelen voltak az európai tartományokban élő nővérek is, akik énekükkel tették szebbé a szentmisét és a fogadalmat szertartását.

végleges jóváhagyást XIII. Leó pápától kapta meg 1894-ben.

A kongregáció életrendje Assisi Szent Ferenc Szabályozott Harmadik Rendjének regulájára épül. A rend eszmé-nye az evangélium szellemisége. Célkitűzése az emberi inség enyhítése és az irgalmas-ság testi és lelki cselekedeteinek gyakorlása. Tevékenységi körének középpontjában az ember áll.

Pehm Eszter Mária tisztaságot, engedelmességet és szegénységet fogadott, és elkötelezte magát Isten és a Keresztes Nővérek közössége mellett.

Az örökfogadalmat hét év juniorátusi idő előzte meg, ezalatt Eszter Mária nővér megélte és próbára tette hivatását és elkötelezettségét.

A Keresztes Nővérek Kongregációját (Szent Keresztől Nevezett Irgalmas Nővérek Kongregációja) Theodosius Florentini kapucinus testvér és Maria Theresia Scherer alapította a XIX. század második felében. A rend anyaháza a svájci Ingenbohlban található. Az áldozatos szolgálatot végző társulat a

A kongregáció mintegy háromezer nővére négy kontinensen, tizennégy tartományban és három vikáriátusban él világszerte. A közép-európai tartomány központja a felső-ausztriai Welsben, a magyar régió központja Budapesten található.

Forrás és fotó: Keresztes Nővérek

Prófétai felelősséggel

Konferencia Budapesten az MKPK szociális körleveleiről

(Folytatás az 1. oldalról.)

A keresztény ember feladata az, hogy az evangélium szellemében szembeszálljon az igazságtalan társadalmi struktúrákkal. A nuncius szerint a demográfiai krízis megoldása az élet kultúrájához való visszatérés és a házasság értékének felmutatása lehet, ebben pedig nagyon fontos szerepük van a plébániáknak. A család intézményét ért támadással szembe kell nézni, ezt a válságot „missziós tanítványként kell orvosolni”. Sok fiatal nélkülözi azt a családi háttérrel, amely révén a másik tisztelétét, szeretetét megtanulhatja. „El kell ismerni a magyar kormány családekért tett intézkedéseit” – hangsúlyozta az előadó. – De az idősek és a gyengék mellett is ki kell állni, ez a feladat az egész társadalomra nézve

Baritz Laura Sarolta OP: Az emberközpontú gazdaság arra alapoz, hogy képesek vagyunk szembeszállni az igazságtalan struktúrákkal

kihívást jelent. A mai migráció legfőbb okát a nuncius a társadalmi és gazdasági különbségekben látja. A földön kétszázmillió olyan keresztény él, akik méltóságukban sérelmet szenvednek. A megfogant életéről szóló körlevél arra hívja a törvényhozókat, hogy tartsák tiszteltben az etikai elveket.

Fülöp Attila szociális ügyekért felelős államtitkár a szociális kérdések társadalmi jellemzőit tekintette át előadásában. Korábban a család és a helyi közösség oldotta meg a rászorulókat ellátását. A XX. és XXI. század viszont az egyéni érdekekre helyezte a hangsúlyt, így a természetes életvezetési minták háttérbe szorultak. A szociális felelősség vállalásához ma bátorság és nagylelkűség kell. „Meddig kell a másikért felelősséget vállalnunk, kiért kell felelősséget vállalni?” – tette fel a kérdést az államtitkár. Szerinte ezeket a dilemmákat a rendszerváltás óta nem sikerült tisztázni. Ahogy a körlevél fogalmaz: „Félünk, sőt irtózunk a szokatlan társadalmi és emberi valóságok megtapasztalásától, mert szembesítenek a gyengeségeinkkel, és olyan kihívások elé állítanak, amelyeknek saját erőnkől nyilvánvalóan nehéz vagy lehetetlen megfelelnünk.”

A hajléktalanság, a szegénység kérdését és a fogyatékosok ügyét politikailag korrekt mederbe terelték. Sokan a szenzációt és a botrányt keresik, így nehéz valós megoldásokat találni a problémákra. Nem kezelni kell a szociális kérdéseket, hanem ki kell emelni a rászorulókat a helyzetükből. A szocialista időkben úgy látták, hogy minden szociális problémáért az állam a felelős, ezért neki is kell megoldania. Pedig Magyarországon a szociális ellátó hálózat harmadát az egyházak működtetik. A liberális felfogás szerint a szociális biztonság az anyagiaktól függ. Ezt viszont az élet cáfolja. A megoldás mindig az egyén szintjéről indul; ez a politika számára azt jelenti, hogy az egyént és a családot kell erősíteni.

Orosz Atanáz miskolci megyéspüspök a cigánypasztoráció legfőbb

déseiről beszélt. Az Egyháznak különleges gondoskodással kell a cigányság felé fordulnia. Meg kell akadályoznia a saját körükbe zárkozást, mint ahogy azt is, hogy szekták csapdájába essenek. Minden egyházmegyében van cigánypasztorációs referens, aki kapcsolatot tart az MKPK illetékes bizottságával. Több szerzetesrend is kiemelten foglalkozik a cigánysággal. Hetven helyszínen van hitvalló cigány közösség, ezek erősen hatnak a környezetükre is. Nálunk készült el a világon az első lovári nyelvű Biblia. Ugyanakkor még ma sem lehet nyíltan beszélni az igazságról; az uzsora, a lányok futtatása vagy a bűnözés említése nagy ellenállásba ütközik, elsősorban a rágalmozó jogvédő civil szervezetek részéről. A másik nehézség, hogy rendszeresen talál-

kozhatunk egyfajta kultúraféltéssel, amely a templomi szertartás elutasítását is jelentheti: „Mi, cigányok nem így szoktuk.”

A főpásztor szerint az inkulturáció a bizalom hiánya miatt is lassan halad. Sok plébánián csak a keresztelés és a temetés alkalmával találkoznak a cigánysággal. A Katolikus Egyház karitatív szervezetei ugyanakkor segítik a leghátrányosabb

helyzetben élőket. A cigánypasztoráció alapja a példamutatás, sarokpontja pedig az a remény, hogy a cigányok képesek a saját kultúrájukon keresztül az életükre alkalmazni az evangéliumot.

Bakodi Péter a népmozgások társadalmi aspektusait elemezte. Az Üldözött Keresztények Megsegítéséért és a Hungary Helps Program Megvalósításáért Felelős Államtitkárság munkatársa a migráció okai között a klímaváltozás hatásait, a fegyveres konfliktusokat és a népesség növekedését említette. Mint rámutatott, korunkban a vallása miatt üldözött öt emberből négy keresztény. Tavaly közel tízezer embert gyilkoltak meg azért, mert Jézus Krisztusban hisz. Napjainkban Irakban és Szíriában a

legsúlyosabb a keresztények helyzete. Ha összehasonlítjuk a magyarországi és a franciaországi antiszemita és gyűlölet-bűncselekményeket, nálunk csökkenő tendenciának lehetünk tanúi, míg Nyugat-Európa egyik vezető államában ez a szám drasztikusan növekedett. Bakodi Péter szerint a Hungary Helps Program célja az üldözött keresztények megsegítése és a migráció megelőzése. Ezt úgy érik el, hogy oda viszik a segítséget, ahol szükség van rá. A legfőbb partnerek ebben mindig a helyi egyházi szervezetek. Ezek a kezdeményezések nem csak a keresztények életét segítik.

Czapkó Mihály, az Egri Érseki Párhuzamos Intézet prefektusa morálteológiai szempontokat mérlegelve közelített a népmozgások kérdésköréhez. A migrációs krízis felszínre hozta az európai országok és a nemzetközi szervezetek közötti különbségeket. A keresztények egy része az igazságosság felől szemléli ezt a helyzetet, mások az irgalmasság erejére alapján a hozzánk érkező személyek kiszolgáltatottságára hívják fel a figyelmet. Ez a kettő ugyanakkor nem áll szemben egymással. Ferenc pápa szerint az igazságosság és az irgal-

lessz a gazdasági rend, amilyen az emberi értékrend. Az emberközpontú gazdaság arra alapoz, hogy képesek vagyunk szembeszállni az igazságtalan struktúrákkal. A körlevél azt is hangsúlyozza, hogy a társadalmi igazságtalanság egyik oka a gazdasági egyenlőtlenség. Az alternatív közgazdaságtan szerint a megoldás a kétoldalú feltételnélküliségre, vagyis a szeretetre épülő gazdaság.

Németh Gábor, az MKPK Titkárságának irodaigazgatója a körlevelek bioetikai vonatkozásait ismertette. Az elmúlt évben egy városnyi magyar esett áldozatul az abortusznak. A hosszú ideig alkalmazott fogamzásgátlási eljárások akadályozzák a későbbi gyermekvállalás eredményességét. A tudomány és az ember elszakadt egymástól, a technika pedig önértékké vált. A szemléletmód változását mutatja, hogy régen az anya áldott állapotban volt, ma pedig terhes. Európa jóléti államaiban kevés gyermeket vállalnak, pedig az élet olyan ajándék, „amit viszonzni nem tudunk, csak továbbadni”. Problémát jelent az is, hogy a modern ember kezd elidegenedni a saját testétől. Ebbe nem fér bele az sem, ha valaki fogyatékosnak szüle-

tartanak, többek között pszichiátriai betegeknek. Intézményeiket igyekeznek a saját maguk által fenntartott gazdaságból ellátni.

„Az Egyház profétai szolgálatából fakadóan a püspökök feladata a kinyilatkoztatás tanítása, továbbadása, és küldetésük az is, hogy az evangélium szerinti életre tanítsák azokat, akik Krisztus útján járnak” – hangsúlyozta zárszavában Veres András győri megyéspüspök, az MKPK elnöke. Pál apostol így biztatja tanítványát, Timóteust: „Hirdesd az igét, állj elő vele, akár alkalmas, akár alkalmatlan! Feddj, ints, buzdíts minden türelemmel és tudománnyal. Lesz ugyanis idő, amikor az emberek nem viselik el az egészséges tanítást, hanem saját kívánságaik szerint seregszámra szereznek maguknak tanítókat, mert visziket a fülük; elfordítják fülüket az igazságtól, és átadják magukat a meséknek” (2Tim 4,2-4). A püspökök rendszeresen adnak ki körleveleket, melyeket mindenki megfontolhat. A MKPK körlevelei senki ellen nem irányulnak, céljuk a hívó és a nem hívó emberek javának szolgálata.

„Ma egy szélsőségesen szekularizálódott társadalomban élünk. Az Istentől való elfordulás a környezet-től és embertől való elforduláshoz vezetett. Az emberiségnek lassan sikerül létrehoznia a földi poklot” – hangsúlyozta a főpásztor. – Mára az aposztázia erőszakos és harsány társadalmi jelenségévé vált. A püspöki kar azért most adta ki a körleveleit, mert az élet most tette fel azokat a kérdéseket, melyeket igyekeztek megválaszolni bennük.

Ez a két körlevél a budapesti Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszusra is szeretné felkészíteni a hívó embereket. Ugyanakkor ökumenikus üzenetet is hordoznak, a nem hívóknak is adhatnak fontos támpontokat, s akár egyfajta társadalmi párbeszédet is eredményezhetnek. Üzenetük a krisztusi hitre épülő megoldásokat kínál. „Nem nézhetjük tétlenül azt a pusztítást, amiben korunk embere vergődik” – mondta Veres András püspök. – Mások rossz cselekedetei ugyanis mindenkire hatással lesznek. Ez a konferencia azért jött létre, hogy alkalmat adjon a körlevelek által felvetett kérdések megvitatására, és felhívja a figyelmet a bennük megfogalmazott tanításokra. Erre hív bennünket a profétai felelősség: „Ha azt mondom a gonosznak: »Halálal! halsz meg!« – és te nem hirdeted neki, és nem beszélsz, hogy megtérjen gonosz útvárról, és éljen, maga a gonosz a saját gonoszsága miatt hal ugyan meg, de a vért a te kezeden keresem. Ha azonban hirdeted a gonosznak, de ő nem tér meg gonoszágából és gonosz útvárról, ő maga ugyan meghal istentelensége miatt, te azonban megmentetted a lelket!” (Ez 3,18-19).

Baranyai Béla
Fotó: Merényi Zita

Erőt merítve a további útra

Szentmisével zárult a házasság hete

A hazánkban tizenharmadszor megrendezett házasság hete programsorozat záró szentmiséjére február 16-án, a budapest-belvárosi Nagyboldogasszony-főplébánia-templomban került sor. A liturgiát Cserháti Ferenc, a külföldi magyarok lelkipásztori ellátásával megbízott esztergom-budapesti segédpüspök vezette. Osztie Zoltán plébános koncelebrált.

Angliából indult el a kezdeményezés, amely Valentin-nap környékén minden évben egy hétig a házasság és a család fontosságára hívja fel a figyelmet. A házasság hetét – amelyhez világszerte számos ismert közéleti személyiség csatlakozott – mára négy kontinens 21 országában ünneplik. Hazánkban az országos eseménysorozatot 2008 óta rendezik meg a keresztény egyházak és a civil szervezetek összefogásával, számtalan település és közösség részvételével.

Az eseménysorozat záró istentiszteletét szervező magyar Házasság Hétvége lelkesítő mozgalom két felelőse, *Pusztai Gyöngyi* és *János* köszöntötte a megjelenteket, köztük *Herczegh Anitát*, a házasság hetének fővédnökét és a köztársasági elnököt, *Áder Jánost*, valamint a házasságokat különösen támogató közösség tagjait. A szentmisén részt vettek az An-

tióchia, az Együtt Nagyasszonyunk Dicsőségére házasközösség, a Fokoláre mozgalom,

a Családok Jézusban közösség, a Mécs és természetesen a Házasság Hétvége mozgalom képviselői.

Homíliája elején Cserháti Ferenc püspök hangsúlyozta, a családi élet kérdéseit több oldalról is meg lehet közelíteni. Hozzátette: ez alkalommal a jézusi parancsok eligazító,

üdvözítő jelentőségére szeretné ráirányítani a hívek figyelmét. A felolvasott evangéliumi részlet alapján hangsúlyozta: Jézus nem azért jött, hogy megszüntesse, hanem hogy teljessé tegye, tökéletesítse az ószövetségi előírásokat és parancsokat. Jézus rámutatott, mit jelent valójában Isten akaratának teljesítése,

nem a Teremtő akarata szerint bánunk a természettel, az mindig visszaüt. A szabad szerelem utóhatásaiban, a családok felbomlásában, a rabszolgaság és az emberkereskedelem modern formáiban, a demográfiai folyamatok vészjósló alakulásában, a nemzetek sorvadásában és az eutanáziában is azt láthatjuk, milyen súlyos következményekkel jár, ha eltávolodunk Isten akaratától. Mindez ráirányította a figyelmünket az egyéni és a közösségi szabadság korlátaira, és kiderült, milyen fontosak a korábban felrúgott törvények és erkölcsi szabályok. Sokadszorra is bebizonyosodott, hogy a bibliai Isten mindig az ember javát akarja. Ezért adott parancsokat, melyek eligazítanak az életben. A keresztény házasság ünneplése, a Teremtőtől kapott parancsok megtartására tehát az embert szolgálja, s elvezeti az egyént és a családot Istenhez. Ezek nem veszélyeztetik szabadságunkat, méltóságunkat, sőt beteljesítik az emberek és a családok boldogság utáni vágyát.

Az áldozás után a hívek elmondták a padokra helyezett lapokon szereplő imádságot, amelyben hálát adtak Isten-

nek a jó férfiekért és feleségeikért, a gondos keresztény nevelőkért, a házastársban kapott kincsekért, a jövő reménységeiért, a gyermekekért, *Szent József* hűségéért, amely a kitartás példája lehet mindenki számára, és azokért a közösségeikért, amelyek *Mária* anyai karjaiként óvják az embereket.

A szentmise végén *Dobay Eszter* és *Semsei Rudolf* (*jobb oldali képközlő*), a házasság hetének idején nagykövetei köszöntötték a megjelenteket, valamint a szentmisébe a *Mária Rádió* közvetítésével bekapcsolódó híveket. Mint elmondták, az elmúlt hetek fárasztóak voltak számukra, de rengeteg élmény érte őket, és

sok új ismerősrre, baráttra tettek szert. Gyermekeik támogató segítsége és a közös beszélgetések nyomán még erősebbé vált a házastársi kapcsolatuk. Bebizonyosodott számukra, hogy helyesen választották a „Csapatjáték szerelemmel” mottót.

A házasság hete sokaknak adhat erőt a további útra, és a világ figyelmét is ráirányítja arra, hogy tartós, elkötelezett, megszentelt házasságban élni jó. A házaspárokat pedig arra figyelmezteti, hogy küldetésük van: életükkel tanúskodniuk kell a házasság szentsége és Isten irgalmas szeretete mellett.

Bókay László
Fotó: Merényi Zita

Házassági krízisek és megküzdési lehetőségek

(Folytatás az 1. oldalról.)

Az előadó – *Erik H. Erikson* fejlődépszichológus meglátásai nyomán – kifejtette: a házassághoz vezető kezdetben a „zöld állapot”, az új helyzettel való ismerkedés, a tanulás jellemzi. Ezt követi a stabilitás fázisa, majd következik a viták, a feszültségek ideje, ami már jelzi, hogy kinőtünk az adott stádiumot, és egy következő életszakaszba lépünk. Mindig tudnunk kell, hol járunk, milyen életszakasz vár ránk, és mit kell magunk mögött hagynunk. S ha éppen kinőtünk egy szakaszból, akkor a tanulási időhöz türelem kell, nem szabad kapkodni. A házastársi hűség nem merülhet ki „a nem csalom meg” statikus magatartásban. A dinamikus hűség jóval több ennél, és hogy miként lehet személyre szabottan megélni, azt Istentől kell megtudni imáink során. Az előadó a következőkben rátért a házasság (párkapcsolat) szakaszainak részletezésére.

Az első szakasz az udvarlás ideje, ami szeretettel és bizonytalansággal is telített. A házasságkötéshez vezető döntés meghozataláig három igent kell kimondani. Akkor kell oltár elé állni, ha a párkapcsolatban nemcsak a vonzódás (erősz) van jelen, hanem megvan benne a két ember között a baráti szál is (fília), ha a pártagjai tudnak miről beszélgetni, ha értékrendjük összeegyeztethető, és hasonló a hitük, a meggyőződésük. Az egymás iránti szent szeretet (agapé) pedig azt foglalja magában, hogy „a párommal fejlődni fogunk a cél, az üdvösség felé, és a gyerekeinket is az üdvösség felé szeretnénk vezetni”. Ezzel kapcsolatban az előadó megjegyezte: „Az agapé ajánlék: amit imádsággal döntesz el, abban Isten segít.”

Fontos, hogy a házassági döntés őszinte legyen, tudjunk azonosulni

vele, és egészen bele tudjuk adni magunkat. Így a később bekövetkező krízishelyzetekben nem vetünk majd könnyedén véget az egésznek, hanem inkább arra hajlunk, hogy esélyt adjunk a kapcsolatunknak.

Napjaink ideálja a kedves, agresszió nélküli, jóságos, békülékeny férfi. Nem ismerjük már „a kemény szeretetet”, amely a gyermeknevelés során döntések meghozatalára bízta, képes „kilökní” a gyermeket a fészekből, hagyja hibázni, és ezt azért teszi, hogy a fiatal később megállhassa a helyét az életben. Hiánya eredményezi azt, hogy sokan nehezen tudnak dönteni, elköteleződni.

A házassági kapcsolat fontos szakasza a házaspárra válás. Ebben sok az öröm, de a bánat is; súrlódások, hibák, csúnya veszekedések, melyek elviseléséhez nyugalomra van szükségünk. Elsősorban tudnunk kell azt, hogy mindkét fél adott családi örökséggel (szokások), kultúrával lép be a kapcsolatba, például máshogyan oldanak meg konfliktusokat. Tisztában kell lennünk azzal is, hogy a nevelés során a legtöbb, amit a gyermekünknek adunk, éppen ez a kultúra: a közös ima, a családi ünnepek, a konfliktusmegoldások mikéntje. A házasság első időszakában ez a két szokásrendszer küzd egymással. Érdemes a pozitívumokat kiszemezgetni, és a rossz szokásokat elhagyni. Ennek a szakasznak fontos feladata az önismereti munka. Ha vesszük az akadályokat, képesek leszünk együtt élni, olykor nagyon egymásra találunk, de meglesz az önállóságunk is.

A harmadik szakasz az első gyermek születéséhez kötődik. Lélektani váltás ez, ilyenkor új szerepbe kerülnek a házaspárok. A nő anyává válik, nagyon fontos lesz számára a biztonság, kevesebb idő jut egymásra, és elkezdődnek a neveléssel kapcsos-

latos viták, amelyek eltartanak majd a nyugdíjaskorig. Ez így normális. A gyermek egészséges fejlődéséhez szükséges az elfogadó (nőies) és a sürgető (férfias) szeretet is, és e kettő másként van meg a férfiban, mint a nőben.

A házasság során kialakulnak az alrendszerek; a pár szüleinek és a gyerekeknek is megvan a maguk szerepe. A szülők tanácsát érdemes

meghallgatni, de a párnak a saját döntéseit kell meghoznia. Az apósnak, az anyósnak nem könnyű a háttérben maradni. Alapszabály, hogy minden szülő a saját gyermekét rendszabályozza, ne a másikat, és ne egymást.

A negyedik szakasz akkor jön el, amikor a gyermek iskolába kerül. Földrengésszerű a változás, hiszen az anya visszamegy dolgozni, előtér-

be lép a családban a logisztika, szalad a háztartás; sok feleség panaszkodik ilyenkor, hogy magára hagyják. Ebben az életszakaszban fontos a gyermek moralitásának fejlesztése. Rá kell mutatni az értékekre, etika nélkül ugyanis nem lesz boldog a gyerek. A legtöbb, amit a szülők adhatnak, a testvér: támogató, segítő társ az élet nehézségeiben. Az etikát pedig nem lehet belevetni vagy bele-

nyújtjuk őket (ebben jelentős az egyházi iskola szerepe). A serdülő leválik a szülőről, de segíthetünk neki abban, hogy ne váljon le Istentől is.

A hatodik szakaszban a gyerekek kirepülnek, kiürül a ház, a pár új szerepek elé néz. Újfajta tanulás, munka kezdődik, ez a „király” korszak. 40 és 60 éves kor között bekövetkezhet az életközépi válság, ami megingást idézhet elő a magánéletben. Nehéz ilyenkor „normálisnak” maradni, de ebben az új életszakaszban sem kell kapkodni vagy menekülni. *Carl Gustav Jung* szerint ez a szakasz a mélyülés, a spiritualitás ideje, a komoly problémák világa, amikor az ember kikerülhetetlenül találkozik Istennel.

A hetedik szakasz az időskoré. A nyugdíjaslét elfogadása a nőknek könnyebben megy, a férfiak számára a rendszeres életmód, a napi menetrend kialakítása jelenthet megoldást. Ez a nagyszülői szerep elsajátításának ideje is, valamint a halála való készülése.

A házasság egyes szakaszai közötti átmenetet segíti a jövőbe vetett bizalom; annak tudata, hogy Isten gazdag ajándékokat készít számunkra a következő életszakaszban is. Fontos emellett a türelem, a kitartás addig, amíg az átmeneti megingás után ismét beáll az egyensúly.

A jó házasság titka nem más, mint az, hogy rendszeresen megvizsgáljuk: az erősz (testi gyöngédség), a filia (szeretetteljes együttlét, beszélgetés, közös olvasás) és az agapé (közös spiritualitás) közül melyik áll éppen a leggyengébb lábakon, mert „arra kell rátenni egy lapáttal”. Ha tehát érzékeljük a krízist, nem kell azonnal elválni. Nyugalom, jó dolog tanulni, fog az menni!

Körössi László
Fotó: Lambert Attila

Ha segíteni tudsz, kötelességed cselekedni

Gyöngyössy Bence és Kabay Barna Béres Józsefről

(Folytatás az 1. oldalról.)

A szülői házból hozott örökségemnél fogva mindig is izgatott az elnyomottak, a kisebbségek, a mélyszegénységben élők, a menekültek sorsa, a kisemberek harca a hatalommal. Béres József életútja, ez a tipikus Dávid és Góliát történet minden szempontból ilyen. Dramaturgiailag is megáll a lábán, szinte semmit nem kell kitalálni hozzá, önmagában is elég erős ahhoz, hogy lekösse a néző figyelmét.

Kabay Barna: A hatvanas-hetvenes években Petényi Katalinnal és Gyöngyössy Imrével együtt mindannyiunkat megrázott az az irányított rágalomhadjárat – mai szóval lejáratozó kampány –, amit Béres József ellen indítottak. Művészek, írók, költők álltak ki mellette *Déry Tibortól Kósa Ferencig*, de említhetem *Pozsgay Imrét* is. Ez nagyon mélyen érintett minket, azért is, mert Gyöngyössy Imre ellen ugyanilyen kampány zajlott. Ő a második vészorkorszak idején Pannonhalmán volt bencés diák, az ötvenes évek elején háromévi börtönbüntetésre ítélték konspirált perben. Később besúgókat állítottak rá, megfigyelték. Évtizedek elteltével a kezünkbe került *Béres Klára Cseppben az élet* című interjúkötete, amelyben az apa beszélgetett a fiával. A könyvet még maga a feltaláló, idősebb Béres József lektorálta. Ez újabb lendületet adott a tervünknek, így született meg a *Béres József életútja* című, ötvenkét perces dokumentumfilmünk Petényi Katalin és az én rendezésében. De már Bence is részt vett az elkészítésében. Ezzel párhuzamosan elkezdtük a játékfilm forgatókönyvének megírását.

Készült egy tévéfilmsorozat is, amit a Duna Tv vetített. Eredetileg sorozatnak szánták Béres József történetét?

K. B.: Nem, kezdettől fogva mozi-filmnek szántuk. Beadtuk a kész mozitervet a filmalaphoz, de teljesen irracionális módon elutasították. Nem adtak fel: tovább küzdöttünk azért, hogy megvalósuljon az eredeti elképzelésünk, és kerestük ehhez a partnereket. Gyöngyössy Imrével és Petényi Katalinnal még évtizedekkel korábban létrehoztuk a Starnbergi Műhelyt, hogy a fontosnak tartott témáink megvalósítását finanszírozzuk. A lehető legszélesebb körben mozogtunk nemzetközi tévétársaságokon, filmalapítványokon keresztül. Nemzetközi koprodukciókban gondolkodtunk, így készült a *Jób lázadása* is. Béres József történetének megfilmesítéséhez is kerestük a partnereket. Végül az MTVA jelezte, hogy támogatja a tervünket, azzal a feltétellel, ha négyrészes tévésortozatot csinálunk belőle. Mindent át kellett írunk más szempontok alapján, így készült el a *Cseppben az élet* című, négyszerször ötvenperces tévésortozat, ami váratlanul nagy közönségsikert aratott. Mindenkit meglepett a nézettsége. Gyöngyössy Bencében és bennem azonban megmaradt a mozifilm forgatókönyvének ötlete, szerettünk volna játékfilmet készíteni a Béres-történetből. A felvételek két verzióban készültek, az egyik a tévésortozat, a másik a nagy vászon, a mozi különleges igényei szerint.

Gy. B.: A tévéfilmsorozatnak és a mozifilmnek teljesen más a drama-

turgiai felépítése, a ritmusa, bár a történet természetesen ugyanaz.

K. B.: Ezt akartuk hangsúlyozni a címmel is: *A feltaláló*. Nem a tévéfilmsorozat ismétléséről van szó, nem is annak egy – hogy Bencét idézzem – felturbózott változatáról, hanem átgondolt, önálló műről, no-

és beosztottak függőségéről, arról a fehér foltról, amit kevés játékfilm mutatott be hitelesen. Ez nagyon lényeges vonulata *A feltalálónak*. Beletartozik ebbe Béres József természet-szeretete, együttélése a Tiszával, az állatokkal, a növényekkel. Sugárzó életöröm párosult benne az optimiz-

rajzi mozi, vannak benne dramatizált részek és fiktív szereplők is, akik markánsan jelenítenek meg valós személyeket. Mivel nem régi történetről van szó, még sokan élnek az egykori személyek vagy a családtagjaik közül. Ezért vigyáznunk kellett az eredeti nevekkal. Ez a párbeszéd

belőle. Nagy László már beteg volt, amikor megismerte Béres Józsefet. Súlyos ízületi fájdalmai voltak, és a Béres-csepp szedése enyhítette a szenvedéseit. Így indult a barátságuk.

K. B.: Hozzáteszem: nemcsak Nagy László, *Illyés Gyula*, *Ratkó József*, hanem mások, például *Déry Tibor* is kiálltak Béres mellett. Ebben az ügyben olyan összefogás jött létre a különböző világnézetű értelmiségiek között, ami ma sajnos a lehetetlenséggel határos.

Gy. B.: A mai napig példátlan ez az összefogás. Említettem még *Balczó András* vagy *Kósa Ferenc* nevét is. És *Pozsgay Imrét* is, akinek nagy szerepe volt abban, hogy kompromisszumos megoldásként a *Herbária* árusíthatta a Béres-cseppeket.

Egészen ritka az a harmónia, ami a családtagok viszonyát jellemzi *A feltalálóban*. Mély és múlhatalan szeretet köti össze Bérést és a feleségét, Katót, aki a legnehezebb helyzetekben is támogatja, biztatja, bátorítja a férjét. Ugyanez jellemzi Béres Józsefet és a húga kapcsolatát; ő az első, aki meggyógyul a cseppektől. A család tagjai messzemenően számíthattak egymásra minden gondban-bajban.

Gy. B.: Mindez része Béres integritásának. Nincs szó a filmben vallásról, istenhítről, mégsem kell feltenni azt a

kérdést, hogy ez az ember hívó volt-e, vagy sem. Hiszen a cselekedeteiből, a kommunikációjából egyértelműen árad, hogy mélyen hívó, keresztény értékrendet képviselő személyről van szó.

K. B.: Ez nagyon fontos. A családdal kapcsolatos iménti gondolatot pedig kiegészíteném azzal, hogy a forgatókönyvíróknak könnyű dolguk volt, mert az összetartás, az egymásra figyelés valóban a Béres családra jellemző motívumok voltak.

Gy. B.: Ez egyébként a mai napig is így van...

K. B.: Igen, a Béres család ma is különlegesen összetartó. Elgondolom: ha egy családott olyan szinten zaklatott volna a rendőrség, mint Béréséket, lehet, hogy valaki azt mondta volna: „Józsikám, most már hagyj abba, itt vannak a gyerekek, a feleség, az egész család egzisztenciája, megélhetése forog veszélyben.” Ám ők nem ezt tették. Egységesen álltak Béres József mellé, együtt gondolkodtak, együttéreztek vele, és titokban, a fürdőszobában készítették a cseppeket, mert hittek abban, hogy ez sokak gyógyulására szolgál.

Valóban, Istenről alig esik szó a filmben, mégis az egész történetben jelen van az isteni gondviselés.

Gy. B.: Nagyon lényegesnek tartottam, hogy ne beszéljünk erről direkt módon, kerüljük el a didaktizmust, nincs rá szükség. Béres cselekedeteiből enélkül is teljesen egyértelmű, hogy hívó ember. Nem attól istenhívó valaki, hogy állandóan hangoztatja ezt, hanem attól, hogy igyekszik úgy élni, és úgy kezelni az embereket, hogy ez mindenki számára nyilvánvaló legyen. Béres József egész életét meghatározta, amit gyermekkorában az édesanyja mondott neki: ha segíteni tudsz másoknak, kötelességed cselekedni.

Bodnár Dániel

ha átfedések természetesen vannak, hiszen mindkét alkotás Béres József életéről szól.

A filmben a Bérést régóta ismerő nagy hatalmú párttitkár, Mátyus nem csupán minden eszközzel igyekszik ellehetetleníteni Béres Józsefet, hanem irracionálisan gyűlöli is. Ennek fő oka szerintem az, hogy nem tud olyan tiszta lélek lenni, mint Béres.

Gy. B.: Gyarló emberi tulajdonság, hogy azokat az embereket, akikhez nem tudunk felnőni értékrendben, integritásban, a saját frusztrációnk miatt gyűlölni kezdjük. Tudjuk azt is, hogy a hatvanas-hetvenes években nem a hozzáértő emberek kerültek a megfelelő helyekre, hanem azok, akik beálltak a rendszer által megszabott ideológiai trendbe, és igyekeztek mindenben megfelelni neki.

Ez markánsan meg is jelenik a filmben...

Gy. B.: Igen, antagonistaként csupa ilyen karakter szerepel a filmben, például a kutatóintézet vezetője, aki minden, csak nem hozzáértő ember és tudós. És ott van az Ön által említett, kicsit sztereotipikus párttitkár, aki megtestesíti a mindig a korhoz igazodó, ügyeskedő, gerinctelen embert. Ez a típus sajnos nagyon jellemző volt a XX. század magyar és kelet-európai történelmére. A másik oldalon pedig ott áll Béres a hihetetlen tartásával, igazságkeresésével, megkérdőjelezhetetlen és nagyon egyszerű, világos értékrendjével, a tisztességgel. A mai, globalizált világban, amikor az emberek nagy többsége keresi a helyét, ez aktuálisabb, mint valaha. Béres céltudatosan, hihetetlen akaraterővel követi az álmait.

K. B.: Azt szeretném csak hozzáfűzni ehhez, hogy már az eredeti forgatókönyv-változatban is látleletet szerettünk volna felmutatni a hatvanas-hetvenes évek szocialista-kommunista világról, a vidéki vezetők

mussal; ő soha nem lett depressziós, a legnehezebb megpróbáltatások idején sem. Mindezek a motívumok a mai hűszéveseket is foglalkoztatják, ezért remélem, hogy a film azt a generációt is megérinti, amelynek tagjai akkor még nem is éltek.

”

Béres József mindvégig hitt. A saját küldetésében, abban, hogy az belső indíttatásból származik, és mások javára szolgál.

Ehhez természetesen megvoltak a támaszai: a családja, a hite.

Nagyon fontos erőforrást jelentett számára a budapesti értelmiségi kör, és természetesen gyógyult betegeinek visszajelzései is.

A film sok fontos jelenete közül számomra az egyik leglényegesebb az, amikor a szocialista kultúrpolitika irányítója, Aczél György felajánlja Bérésnek, hogy a családjával együtt távozzon külföldre. Még pénzt is adnának neki, hogy Nyugaton beindíthassa az üzemet, ahol szabadon előállíthatná a cseppeit. Ő azonban elutasítja ezt; ragaszkodik a szülőföldjéhez, a hazájához. Ez a mentalitás már szinte teljesen idegen korunk fiataljaitól.

Gy. B.: Valóban ez a film egyik kulcsjelenete. Különös aktualitása van napjainkban, amikor sok ember kel újra ebből a kis országból, hogy szerencsét próbáljon külföldön. Az a szép ebben a jelenetben, hogy teljesen igaz a történet. Természetesen az egész film az, de mivel ez egy élet-

azonban Aczél György és Béres József között valóban így hangzott el. Ez már nem a Rákosi-korszak, amikor az ellenségnek kikiáltott személyeket elvitték az Andrassy útra, és ott eltüntették őket a pincében. A filmünk a Kádár-rendszerben játszódik, a szocializmus szoft korszakában, amikor a hatalom humánusabb módszerrel élt: a problémás embereket elküldték az országból.

K. B.: Ez az epizód azért is kulcsjelenet, mert egyértelmű az üzenete: minden erőfeszítés és nehézség ellenére, a körülmények pillanatnyi feszítésében is hinni kell a csodákban, itthon is. Béres József mindvégig hitt. A saját küldetésében, abban, hogy az belső indíttatásból származik, és mások javára szolgál. Ehhez természetesen megvoltak a támaszai: a családja, a hite. Nagyon fontos erőforrást jelentett számára a budapesti értelmiségi kör, és természetesen gyógyult betegeinek visszajelzései is. A módszer, amiről ebben a jelenetben képet kap a néző, általános volt abban a korszakban. Több értelmiséginek is felajánlották az ország elhagyásának lehetőséget. Egy részük visszaütötte ezt, más részük elment.

A film nézése közben a költő Nagy Lászlóról az jutott eszembe, hogy minden korban vannak olyan értelmiségiek, akik a várható következményekkel nem törődve vállalják, ami a küldetésük: odaállni a hatalom által üldözöttek, a kiszolgáltatottak mellé.

K. B.: A forgatókönyv egyik legfontosabb ihletője Nagy László naplója volt. A költő majdnem naprakészen foglalkozott a Béres-üggyel, az igazságtalan támadások mélyen megrázták. Ezért is örülök, hogy Bence benne hagyta a filmben azt a szép verset, amit Nagy László Bérésnek írt.

Gy. B.: Ez egy nagyon hosszú vers, az első versszak hangzott el

Jobb fényt gyűjtani, mint szidni a sötétséget

Varga László püspök korunk szellemi harcáról (II. rész)

Peter Kraft Ökumenikus dzsihád című könyvében tíz pontban foglalja össze az erkölcs fontosságát. Erdemes megfontolni a következő szempontokat. Az első: az erkölcs szükségyszerű a társadalom fennmaradásához. Alternatívája a barbárság és a zűrzavar. A második: az erkölcs nem vallásilag vagy politikailag, hanem egyetemesen kötelező. A harmadik: az erkölcsösség az emberi természet alapul. Nem ember által jött létre, nem változtatható. Az erkölcsöt nem feltalálják, mint a játékszabályokat, hanem felfedezik, mint a csillagokat. A negyedik: az erkölcs felszabadító, és nem elnyomó. Nem a „Ne igyál mérget” törvény káros az egészségre, hanem a mérge. Az ötödik: az erkölcsösséghez erőfeszítés szükséges. Állandó küzdelem a bennünk és a közöttünk jelen lévő rossz, gonosz erők ellen. A hatodik: az erkölcs olyan, mint az úti térkép. Értelmes célt és irányt ad az életnek. A hetedik: az erkölcs méltóságot és

tartást ad az emberi lénynek. Azt parancsolja, hogy az embereket szeresük, és a dolgokat használjuk, ne pedig fordítva. A nyolcadik: az erkölcsösség észszerű és értelmes. Megkülönböztetjük a jót és a rosszat, de nem osztjuk fel az embereket jókra és gonoszokra, mert az már diszkrimináció. Magasra értékeljük az emberi szabadságot, de nem birtokolhatjuk a szabadságot igazság nélkül. A kilencedik: az erkölcs nem egyszerűen szabadságról és jogról szól, hanem kötelességekről és felelősségről. És a tizedik: az erkölcs nem jogi természetű, nem csupán törvények, hanem jellem kérdése is. (...)

Mit tehet a Keresztény Értelmiségiek Szövetsége, és mit tehetnek a keresztény közösségek annak érdekében, hogy a szellemi harcot eredményesen vívjuk meg?

Nem szabad elkeseredni. Szakítsunk a borúlátással és a panaszkodással! Hiába lapátoljuk a problémát jobbra vagy balra, az ugyanaz ma-

rad, csak nő a sötétség. Szeretnünk kell, és nem gyűlölnünk a másféppen gondolkodókat. A gyűlölet még több sérelmet és még több frusztrációt eredményez. Sokkal radikálisabban, a gyökereinkhez visszatérve kell megélnünk a kereszténységünket. Egy felhígult, langymeleg kereszténység tehetetlenül áll egy radikalizálódó iszlámmal és egy kemény, a média minden eszközét felhasználó keresztényüldözéssel szemben. Továbbá hallassák a hangjukat a keresztény egyházak társadalmi szinten is, közösen. Csak ökumenikus összefogással érhetünk el igazi eredményt ebben a szellemi harcban. Mutassunk követhető példát a fiataloknak. Kényelmes komfortzónánkból kilépve hozzunk áldozatot a cél érdekében. Áldozzunk erre az időnkből és a pénzünkből. S végül imádkozzunk egységben, együtt, valódi erőt kérve Istentől, és kezdjük mindig az ellenségeinkért végzett imával, áldással. A szellemi harcban ez nagyon hatékony eszköz.

Mit tehetünk még? Jézus szellemi harca számomra nagyon egyszerű. Azért nem talált fogást rajta a sátán sem a pusztában, sem pedig később, mert mindig az Atya akaratát igyekezett teljesíteni. Állandóan függeni akart a mennyei Atyától. Ha szellemi harcot akarunk vívni, akkor ebbe az irányba kell haladnunk. Függetlenül Jézus Krisztustól. Vissza kell térnünk Krisztushoz, a világ világosságához, aki legyőzte a gonoszt, és elhozta Isten országát, szereteturalmát.

Vajon hogyan lehetünk az örömhír közvetítői egy olyan Európában, amely szömmel láthatóan nagyon tudatosan távolodik Istentől? Philip Yancey *Meghökkentő kegyelem* című könyvében arról ír, hogy vissza kell

térnünk ahhoz a Jézushoz, akit semmi sem akadályozhatott meg abban, szeresse az embert. Ő szóba állt a szamariai asszonnyal, és első misszionáriusává választotta őt, aki a mi szemünkben hírhedt prostituált lenne. Tanítványai között ott volt a vámszedő, aki ma az adórendőrség tagjai közül kerülne ki, és egy zelóta, aki nálunk talán a Magyar Gárda elkötelezett harcosa lenne. Vissza kell térnünk Jézushoz, aki ezeket az embereket is meghívta, és ma is meghívna a követésére. Jézus elismerően nyilatkozott az ellenkultúra képviselőjéről, *Keresztelő Jánosról*, akit ma egy szekta vezetőjének tekintenének a hivatalnokok. Beszélgetést folytatott a híthú farizeussal és a tanácsossal, Nikodémussal, aki ma az egyházi hierarchia soraiból kerülne ki. De egy római századossal is, aki napjainkban a tömegbe lövő rohamrendőrök egyik parancsnoka lehetne. Jézus senkivel sem tett kivételt: mindenkinek hirdette az evangéliumot. Vendégeskedett a farizeus Simon házában, aki híthú, erkölcsös példamutató katolikus lenne a mai világban, de a tisztátalannak tartott leprás Simeonnál is járt, akire ma úgy tekintenénk, mint egy kábítószeres, meleg AIDS-betegre. Az ember mindig fontosabb volt számára, mint bármiféle rang, cím vagy intézmény. Az akkori többpárti politikai rendszerben sem szidta az ellenséget. A palánk egyik oldalán sem. Voltak ellenségei, és meg is ölték. Ő mégis arra tanított minket, hogy a demokráciában is egyetlen megkülönböztető jegyünk legyen: nem a politikai korrektség vagy az erkölcsi felsőbbrendűség, hanem a szeretet.

Nem sokkal a halála előtt *Assisi Szent Ferenc* a következőket mondta társainak: Testvérek, kezdjük előlről,

mert mind ez idáig nem tettünk semmit. Hozzáfűzném: testvérek, kezdjünk el végre szeretni. Egyéni szinten tegyünk meg mindent azért, hogy tovább növekedjünk a szeretetben. Hagyjunk fel mindennel, ami rombol, különösen a pletykával, az ítékezéssel, és tanuljunk meg másoknak is adni az időnkből, a pénzünkből; mindabból, amink van.

Ennek a szeretetnek a kézzelfogható megvalósítása közösségi szinten egy szövetség létrehozása, amelynek feladata a fogyatékkal élő testvéreink, az értelmükben, látásukban, hallásukban, mozgásukban korlátozottak és családtagjaik személyes segítése. Ennek első lépéseként a Szent Fausztina Irgalmasság Háza segítségével 2020. szeptember 12-én, Kaposváron szeretnék nagy ünnepet rendezni a különféle fogyatékkal élőeknek és családtagjaiknak. A rendezvény ökumenikus lesz, és a civil szervezetekkel összefogva rendezzük meg. Erre a napra elkértem a Kaposvár Arénát, hogy méltó körülmények között ünnepelhessünk, és színvonalas műsorral ajándékozhasssuk meg a szegényeket, a fogyatékkal élőket és családtagjaikat. A rendezvény címe: *Örömhír a szegényeknek; a megtört kenyér és a megtört ember*. Mert hitem szerint a misében megtört kenyérben, az ostyában és a megtört ember testében ugyanaz a Krisztus van jelen. Már találkoztunk azokkal a vezetőkkel, akik intézményekben vagy szervezeteikben élő kapcsolatban állnak a különféle fogyatékkal élő emberekkel. Sok-sok önkéntes segítőtárs lesz szükségünk, akik széppé, valóban ünnepélyessé tehetik azt a napot a sérült emberek számára.

Forrás és fotó:
Kaposvári Egyházmegye

„Tanúim lesztek”

Megrázó élettörténetek, megrendítő tanúságtételek, lélekemelő találkozások, szentmisék, zenei, családi, kulturális és lelki programok várják az érdeklődőket szeptemberben a Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus helyszínén, Budapest-szerte.

Már több mint 70 országból érkezett regisztráció a szeptember 13–20. közötti katolikus világtalálkozóra, amely igazi örömnappal lesz a hívek és útkezesek számára is. Szinte valamennyi kontinensről érkeznek vendégek hazánkba.

Ima a fegyverek árnyékában

A kongresszus egyik előadója, Orani João Tempesta, akit „a golyóálló brazil bóbórosként” emlegetnek. Rio de Janeiro érseke túlélte két fegyveres rablást meg egy rendőrség és fegyveresek közötti tűzharcot. Hatvanhatodik születésnapját a brazil nagyváros leghírhedtebb negyedében töltötte, a hajléktalanokkal ünnepelt. Ruhát, takarót és ételt osztott a rászorulóknak.

– Azt a napot szeretném megélni – mondta a bíboros egyik nyilatkozatában –, amikor közelebb kerülünk egymáshoz a béke, a testvériség és a kegyelem jeleként. Így Rio városa nem a természeti szépsége és a történelme, hanem az itt élő emberek miatt

is ismert lesz, akik szeretettel vannak egymás iránt, és tördnek egymással.

Québec bíborosa szintén előadóként szerepel a kongresszus programjában. Gérald Lacroix kilenc évig szolgált Kolumbiában, egy katonai gerillaszervezet ellenőrzése alatt álló háborús övezetben. Így emlékezett vissza életének erre az időszakára:

– A plébániához 18 falu tartozott. A legtávolabbi 18 órába telt elérni ösvényhídon. Minden este hétkor tartottuk a szentmisét. Áram nem volt, gyertyákat használtunk. A templom tele volt gyermekekkel, felnőttekkel, idős emberekkel, akik szomjazták, hogy hallják az Isten szavát, és boldogok voltak attól, hogy együtt imádkozhatunk.

Találkozhatnak a hívek a Szabó Konstantinnal Kárpátaljáról, aki papcsaládból származik. Édesapja görögkatolikus pap volt, akit hite miatt a szovjetek 1950-ben elítéltek és öt évre internálták. Konstantint titokban készítették fel és szentelték pappá 1986-ban, Felsődomonyán. A fiatal lelkész egy ungvári tervezőhivatalnál helyezkedett el, munkája mellett éveken át titokban véggezte a szertartásokat. 2005-ben, miután infarktust utána felépült, elvállalta az ungvári Boldog Romzsa Tódor Görögkatolikus Teológiai Akadémia és Papnevelő Intézet prefektu-

si feladatait. Jelenleg sislóci káplán, a konchási magyar és szláv hívek lelképásztora, részt vesz az egyházmegye múltjának történelmi kutatómunkájában.

Egyhetes ünnep

A kongresszus vendégei között a Hungexpón, a Papp László Sportarénában az egyházi méltóságokon kívül civil előadókkal, művészekkel is találkozhatnak az érdeklődők. Többek között Chiara Amiante olasz író, számos bestseller szerzője is elfogadta a szervezők meghívását. Amiante részese lehetett egy csodának, amikor a visszafordíthatatlannak tűnő vakságból meggyógyult. Ezt jelnek te-

kintette, hogy másoknak kell szentelnie életét. 1994-ben megalapította a New Horizons nemzetközi közösséget, amelynek ő az elnöke is. A legszélsőségesebb helyzetből érkező fiatalok százai kezdtek náluk újra felépíteni az életüket. Ma már 228 hajléktalanszállót, oktató- és tanácsadó központot működtet a közösség, amely átlépte Olaszország határait.

Főleg a fiatalokat várják a Forráspont eseményeire, a Papp László Sportarénába a szervezők. Szeptember 19-én, szombaton a családok fesztiválját rendezik meg a Margitszigeten. Ennek a napnak a záróeseménye a délután ötkor a Parlament előtt kezdődő ünnepi szentmise lesz,

amit bíboros atya vezetésével eucharisztikus fáklyás körmenet követ a Hősök terére.

A múlt és a jelen összetalálkozik

1938-ban szintén itt gyűlték össze ünnepelni Krisztust, fő helyszínnek is ugyanazok voltak.

Pacelli bíboros-legátus, a későbbi XII. Piusz pápa az 1938-as kongresszus záróbeszédében többször hangsúlyozta Jézus szavait: „Tanúim lesztek” (ApCsel 1,8). Majd könyörgést mondott az akkor résztvevőkért: „Tartsd meg őket ebben a felismerésben, és add meg nekik az erőnek és a bizalomnak azt a szellemét, amely ebből a felisme-

resből fakad. (...) Add, hogy mindegyikükből a szeretet tanúja, hirdetője és apostola legyen.”

Azt, hogy ismét Magyarországon rendezik meg a Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszust, az akkori emberek kitartásának, tanúságtételének köszönhetjük. Hiszen sokunk szülei, nagyszülei, dédszülei kint voltak és imádkoztak akkor, és talán nagy elhatározások születtek a szívükben.

Mi vagyunk az ő tanúságtételük örökösei és szemmel látható jelei. Mi, akik ott leszünk, megtapasztalhatjuk azt a szeretetet, kitartást, amiért Pacelli bíboros egykor imádkozott.

Kaszab Luca/NEK

Tudunk ünnepelni, egymásnak örülni

Palánki Ferenc püspök nyitotta meg a Debreceni Katolikus Bált

A Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye második alkalommal rendezte meg a Debreceni Katolikus Bált február 7-én, a Kölcsey Központban. A közel nyolcszázfős táncmulatság házigazdája Palánki Ferenc debrecen-nyíregyházi megyéspüspök volt.

A város hat római katolikus plébániájának hívei mellett más keresztény felekezetek tagjai, baráti társaságok, közeli településekről érkező bálozók érkeztek a jó hangulatú, kulturális és gasztronó-

házi megyéspüspök örömet fejezte ki, hogy a római katolikus szervezésű eseményen nem csupán katolikusokat üdvözölhet. – Az életünk sokszor nehézségekkel teli, de az ünnepek élhetőbbé teszik –

épületben található, és ott többször is találkozott Palánki Ferenc püspökkel. Hozzátette: debreceniként Rómában, a katolikus világ központjában lenni mindig felemelő és szívet melengető élmény. Különösen így volt ez akkor, amikor Szabó Magda műveiért rajongó olasz polgárokkal találkozott, vagy éppen egy debreceni diákkal a Pápai Magyar Intézetben.

miai különlegességeket kínáló összejövetelre.

A bálon részt vettek többek között a helyi közélet képviselői, a Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye köznevelési és szociális intézményeinek vezetői, valamint a közösségeiket elkísérő lelkipásztorok.

Pohárköszöntőjében Palánki Ferenc debrecen-nyíregyházi

folytatta köszöntőjét, majd azt kívánta a jelenlévőknek: mutassuk meg a világnak, hogy a hitünkben eredően tudunk ünnepelni, szeretni, örülni egymásnak.

Puskás István alpolgármester Debrecen városa nevében mondott köszöntőt. Három éven át vezette a Római Magyar Akadémiát, amely a Pápai Magyar Intézettel egy

A katolikus bált jótékony-sági céllal rendezték meg; idén a tombola bevételét és az egyéb felajánlásokat a debreceni Szent László Szakkollégium és a Debreceni Római Katolikus Egyetemi Lelkészszeg támogatására fordítják.

Forrás és fotó:
Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye

„Az élet himnuszát akartam elénekelni”

Csak a szemét tudja mozgatni az olasz Paolo

Olaszország leghíresebb fesztiválját, a sanremói dalfesztivált mintegy tízmillió néző kíséri figyelemmel. A közkezdelt és új énekesek mellett különleges tanúságtévők is megjelennek a színpadon, érzékenyítve a közönséget a társadalmi problémák iránt. Idén a nők bántalmazásának témája került a fókuszba, de nagy hatást váltott ki egy 22 éves, mozgásképtelen fiú, Paolo Palumbo is, aki dalában az életet dicsőítette.

Paolo tizenhét évesen vette észre először, hogy kiesik a kezéből a merőkanál és a kés, a munkaeszközei, mivel séfnek készült nagy lelkesedéssel. Európában ő az, akit legfiatalabb korában sújtott az amiotrófiás laterálszklerózis (ALS) nevű betegség.

Egy éve ismét tud beszélni, mégpedig a szemével mozgatott beszéd-szintetizátor segítségével. Szereti az életet, és szeretné élvezni. Feltalált például egy cukorkát, amit „az élet ízének” nevezett el: ha a szájába veszi, érzi a kedvenc ételeinek ízét, a tiramisuét, a garnélarákét – miközben szonda táplálja. 130 ezer követője van a közösségi hálón: „Nem pénzt keresek ezzel, hanem az emberek szeretetét nyerek meg, ami táplál engem” – mondja.

Ami pedig megtartja, az a hite. Erről így vallott az *Avvenire* olasz napilap riporterének: „Ez a legnagyobb ajándék, ami a betegségem érkezésekor kaptam, és ami a legnehezebb pillanatokban megmentette a lelkemet. Mélyen hiszek, és mindennap imádkozom. Imádkozom, hogy erőfeszítéseimnek értelme legyen az emberiség számára. Imádkozom a szeretetért. Önző dolog volna, ha ebben a helyzetben a gyógyulásomért imádkoznék: Istennek mindannyiunkkal terve van, és konkrét oka van annak, hogy ebben a helyzetben vagyok. Nekem elég, hogy ezt tudom.”

A rapszám, amit maga írt és zenésített meg, nem jutott be ugyan a döntőbe, de a műsorvezetőt, *Amedeust* annyira meggyőzte, hogy vendégként mégis meghívta a fesztiválra Paolót.

A fiatal szárd férfi a szülei és a testvéreivel, *Rosarióval*, valamint a töle elválaszthatatlan kutyájával együtt érkezett. Speciális ágyban, gyomorszondával, lélegeztetőgéppel és a pupillája mozgására reagáló hangképző berendezéssel jelent meg a színpadon, és a *Stephen Hawking*éhoz hasonló géphangon elmondott megrendítő gondolataival ámulatba ejtette a fél Olaszországot. „Az élet himnuszát akartam elénekelni” – nyilatkozta.

A fesztivál első napján éjjel 11 órakor tolták be a színpadra Paolót, aki szemének mozgásával irányította a hangképző gépet. A műsor nézettsége hirtelen megugrott, bizonyítva, milyen nagy szükség van a pozitív hangokra, a bátorságról szóló történetekre, olyan emberekre, harcosokra, akik a szenvedés mélyéről tudnak szólni az emberek szívéhez, és képesek felrázni gyakran közönyös társadalmunkat.

Az *En Paolóval vagyok* című dalban, amelyet *Christian Pintus* adott elő, elmondja a történetét: „Ha egy kis remény is van, meg akarom élni. A testem börtönné vált, de a szememmel és a képzeletemmel túlélek a korlátokon. Reményt adok a betegeknek. Én vagyok a hegy, aki elmegy Mohamedhez. Bár ágyhoz vagyok kötve, a szememmel repülhetek. Hiszek, és imádkozom a rózsafüzért, ami megment engem.”

„Én vagyok Paolo” – kezdte tanúságtételét, amelyben elmondta, hogy megtanulta: az időnk kevés és értékes, intenzíven kell élni, szeretni és törődni másokkal: „Ti a legjobban használtátok ki az időt? Ti már kimondtátok, hogy »szeretlek«, annyiszor, ahányszor akartátok?”

„Ez egy olyan fiú története, aki nem adta fel... Amikor azt mondják nektek, hogy az álmodokat nem lehet megvalósítani, gondolatokat arra, hogy a korlátok bennünk vannak. Az élet nem sétálopp, a lehető legnagyobb energiával, lelkesedéssel kell szembenéznünk a kihívá-

sokkal, amiket elélni állít. A legjobb részeket adjátok a világnak, és meglátjátok, hogy a dolgok jobbra fordulnak. Ahol a leginkább szükségünk van a változásra, az a gondolkodásunk. Ott poshadnak a legveszélyesebb fogyatékosok, mint az empátia és a tolerancia hiánya” – buzdította Paolo a meghatózott közönséget.

A családjának és a bátyjának megköszönte a szeretetüket és az önfeláldozásukat: „A szeretetüknek köszönhetően olyan belső erőt fedeztem fel, amiről nem is tudtam, hogy bennem

van, és ezt szeretném továbbadni nektek, mert meg vagyok győződve arról, hogy mindenkiben ott van, ha nem is vesszük észre.” Paolo mellett ott állt a bátyja, akiről a dalban elmondta, hogy mindent feladott érte; azért, hogy a lába és a keze lehessen az életben. Története nem a szerencsétlenség szomorú története volt, hanem egy hús-vér ember hőseposzba illő kalandja, aki képes „csendben is zajt csapni”.

Paolo figyelmeztetett arra, hogy mindenkit utolérhet a baj, ez nem azon múlik, hogy melyik társadalmi rétegbe tartozunk, mennyire vagyunk jók, vagy mik a terveink. „A kis világokban tegyetek meg mindent, amit csak tudtok, hogy segítsetek másoknak. Ne dobjátok el az életeteket, és amikor egy problémával szemben állva úgy érzitek, nem tudjátok leküzdeni, hallgassátok meg újra és újra a dalomat, és mutassátok meg azoknak is, akiket szerettek, és gondoltatok rám, és minden harcosra, akik minden pillanatban megküzdenek az életükért.”

Paolo tanúságtétele olyan volt a közönségnek, mint Nátán próféta szavai Dávidnak: arcucsapása a lustaságunknak, a reményvesztettségünknek, és erőteljes felhívás az élet tiszteletére. Képes volt rámutatni a legmélyebb félelmeinkre. Emlékeztetett arra, hogy az élet akkor is szép, amikor nehéz. Elmondta, mennyi erőt merít a rózsafüzér imádkozásából és az egyszerű emberek imájából. A „Miért szenved az ártatlan?” örök kérdése előtt állva ez a nagyon fiatal ember a szenvedés és a remény katedráljáról az élet himnuszát zengte.

Az idei sanremói dalfesztiválon egészen különös tanúságtételek hangzottak el. *Rula Jebreal* palesztin származású újságíró a nők bántalmazásáról szólva az édesanyja történetét mesélte el, akit tizenhárom éves korában megerőszakolt egy családtag; egy olyan férfi, akinek „kulcsa volt a lakáshoz”. Édesanyja egész életében hordozta ezt a sebet, és végül öngyilkos lett. Rula ötéves volt ekkor, árvaházban nőtt fel. Arra kért mindenkit: küzdjön azért, hogy ne lehessen hibáztatni a meggyalázott nőket, és megdöbbenő számadatokat sorolt a bántalmazásokról, nők meggyilkolásáról.

Egy albán műsorvezetőnő a népe nevében mondott köszönetet a fesztiválért, a fesztiválért – ami ugyanolyan kedves az albánok, mint az olaszok számára –, és azért, hogy Olaszország befogadta.

A harmadik estén fellépett *Aheam Ahmad* szíriai palesztin menekült zongorista, aki öt évvel ezelőtt arról vált ismertté, hogy egy Damaszkusz melletti palesztin menekülttáborban az utcán zongorázott. Amikor a zongoráját megsemmisítették, és több embert meggyilkoltak körülötte, megértette, hogy menekülnie kell. Németországban él a családjával, és koncerteken lép fel.

Forrás és fotó: *Avvenire*
Fordította: Thullner Zsuzsanna

#PASSIO2020

Európa legnagyobb passiójátéka 2020 önkéntes részvételével
PAPP LÁSZLÓ BUDAPEST SPORTARÉNA
2020. ÁPRILIS 4. 15:00 ÉS 19:00 ÓRA

Az esemény fővédnöke: **Erdő Péter bíboros**, prímás, esztergom-budapesti érsek

JELENTKEZZ ÖNKÉNTES SZEREPLŐNEK!

JELENTKEZÉS A PASSIO2020.HU OLDALON

Jegyár: 2020 Ft **jegy.hu**

Az előadás a Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus előkészítő rendezvénye.